

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**Objedinjeno izvješće
o obavljenim
financijskim revizijama**

lokalnih jedinica

Zagreb, ožujak 2022.

SAŽETAK	i
SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PODACI IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	2
Prihodi i primici	3
Rashodi i izdaci	6
Imovina te obveze i vlastiti izvori	9
IZRAŽENA MIŠLJENJA	12
NALAZI REVIZIJE	15
PROVEDBA NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLE REVIZIJE	32
ZAKLJUČAK	33

SAŽETAK

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 70 lokalnih jedinica.

Ukupni prihodi i primici lokalnih jedinica obuhvaćenih revizijom iznosili su 1.740.874.046,00 kn, a rashodi i izdaci 1.766.880.047,00 kn. Ukupni višak prihoda i primitaka raspoloživ za sljedeće razdoblje u iznosu od 155.584.016,00 kn iskazala je 41 lokalna jedinica, a ukupni manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 80.033.058,00 kn 29 lokalnih jedinica. U strukturi prihoda i primitaka, vrijednosno značajniji su prihodi od poreza u iznosu od 858.980.004,00 kn ili 49,3 % i prihodi od pomoći u iznosu od 381.494.277,00 kn ili 21,9 %. U strukturi rashoda i izdataka, vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 631.939.286,00 kn ili 35,8 %, materijalni rashodi u iznosu od 398.362.800,00 kn ili 22,6 % i pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 221.502.138,00 kn ili 12,5 %.

Vrijednost ukupne imovine iznosila je 7.921.626.266,00 kn. Ukupne obveze (bez odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućeg razdoblja) iskazane su u iznosu od 428.888.943,00 kn, a ukupna potraživanja u iznosu od 258.560.946,00 kn.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim važnijim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju znatan utjecaj na poslovanje. Osim toga, provjerena je i provedba naloga i preporuka iz prošle revizije.

Za svaku lokalnu jedinicu obuhvaćenu revizijom izraženo je mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja. Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni, drugi propisi i unutarnji akti kojima je uređen računovodstveni okvir te poslovanje lokalnih jedinica.

O financijskim izvještajima lokalnih jedinica izraženo je 25 bezuvjetnih, 42 uvjetna i tri nepovoljna mišljenja. O usklađenosti poslovanja izraženo je 26 bezuvjetnih, 42 uvjetna i dva nepovoljna mišljenja.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje, prihode i potraživanja, rashode i obveze, javnu nabavu te imovinu i druge nepravilnosti.

Revizijom je, između ostalog, utvrđeno sljedeće:

- Lokalne jedinice donijele su proračun, a tijekom godine većina njih i izmjene proračuna. Proračuni nekih lokalnih jedinica nisu doneseni u skladu s propisima jer nisu uravnoteženi i nisu sastavljeni prema propisanim proračunskim klasifikacijama. Pojedini proračuni ne sadrže višak ili manjak prihoda iz prethodnih godina te se raspoloživa sredstva nisu koristila za obavljanje djelatnosti, odnosno nisu osigurana sredstva za pokriće manjka prihoda.

Odlukama o izvršavanju proračuna nekih lokalnih jedinica nije utvrđeno postupanje s vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika. U većini slučajeva, proračuni ili izvještaji o izvršenju proračuna tih lokalnih jedinica ne sadrže podatke o planiranim odnosno ostvarenim vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika te rashodima koji se njima financiraju.

- Nepravilnosti u području računovodstvenog poslovanja i financijskog izvještavanja odnose se na ustrojavanje i vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja te obavljanje popisa imovine i obveza.

Analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, potraživanja i obveza te danih i primljenih jamstava i garancija ne sadrže pojedine propisane podatke ili se ne vode ažurno, zbog čega podaci nisu točni ili nisu usklađeni s podacima u glavnoj knjizi. Evidentiranje u poslovnim knjigama nije temeljeno na urednim i vjerodostojnim te prethodno ovjerenim i kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, što upućuje na slabosti u sustavu kontrola i provjere ispravnosti knjigovodstvene dokumentacije. Određeni prihodi, rashodi i imovina nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na njihovo pogrešno iskazivanje u financijskim izvještajima. Poslovne knjige nekih lokalnih jedinica ne osiguravaju točne podatke o stanju potraživanja i obveza jer pojedina potraživanja i obveze nisu evidentirani ili nisu evidentirani u točnom iznosu. Za dospjela potraživanja s kašnjenjem u naplati preko godine dana lokalne jedinice nisu obavljale ispravak vrijednosti ili ispravak vrijednosti nije obavljen za sva potraživanja za koja je trebalo obaviti. Nekoliko lokalnih jedinica nije obavilo popis imovine i obveza, a većina popis nije obavila na propisani način, zbog čega osnovna svrha popisa, a to je usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, nije ostvarena. U okviru izvanbilančnih zapisa nisu evidentirani instrumenti osiguranja plaćanja i potencijalne obveze po sudskim sporovima. Nepravilnosti u računovodstvenom poslovanju imale su utjecaj na točnost i realnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima.

- Nepravilnosti u vezi s prihodima i potraživanjima odnose se na ostvarivanje pojedinih prihoda te poduzimanje mjera za naplatu potraživanja. U pojedinim slučajevima komunalna naknada i komunalni doprinos nisu obračunani u skladu s propisima. Neke lokalne jedinice nisu prikupljale prihode od grobnih naknada, iako su to trebale učiniti prema odlukama svojih predstavničkih tijela. Lokalne jedinice su u 2020. poduzimale mjere naplate potraživanja u znatno manjem obujmu u odnosu na prethodne godine zbog okolnosti izazvanih epidemijom koronavirusa. Pojedine lokalne jedinice nisu poduzimale mjere naplate potraživanja, osim što su upućivale opomene. Te lokalne jedinice nisu poduzimale mjere naplate potraživanja ni u prethodnim godinama.
- Pojedine lokalne jedinice nisu donijele unutarnji akt kojim bi se utvrdile osobe koje imaju pravo korištenja te način i uvjeti u vezi s korištenjem mobilnih telefona, poslovnih kartica i sredstava reprezentacije.

Također, nisu utvrđeni uvjeti i kriteriji za dodjelu novčanih pomoći i pružanja socijalnih usluga građanima ili su novčane pomoći isplaćivane prema zahtjevima korisnika sredstava bez prikupljanja dokaza o postojanju uvjeta za ostvarivanje prava na pomoć. Neke lokalne jedinice nisu propisale uvjete, kriterije i procedure za dodjelu donacija udrugama, za odabir programa odnosno projekata nisu provodile javne natječaje ili nije provedena kontrola namjenskog utroška sredstava.

- Obavljanje komunalnih djelatnosti izravno je povjeravano pravnim i fizičkim osobama, bez provedenog postupka javnog natječaja ili prikupljanja ponuda. S izvoditeljima nisu zaključeni ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, tako da vrsta i opseg poslova, vrijeme na koje se poslovi povjeravaju, način određivanja cijene za obavljanje poslova te način i rokovi plaćanja izvršenih usluga nisu ugovoreni. Komunalne djelatnosti povjerene su pravnim osoba na temelju ugovora, umjesto komunalnim društvima u vlasništvu lokalnih jedinica, kako je utvrđeno odlukama o komunalnim djelatnostima.
- Lokalne jedinice koje su iskazale značajne dospjele obveze i manjkove prihoda i primitaka nisu donijele plan o načinu podmirenja obveza i pokriću manjka prihoda i primitaka.
- Nepravilnosti i propusti u vezi s javnom nabavom odnose se na plan nabave, provođenje postupaka nabave, evidencije o nabavi te objave na mrežnim stranicama.

Većina lokalnih jedinica donijela je plan nabave, ali pojedini planovi te izmjene i dopune planova nabave nisu objavljeni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Planovi nisu cjeloviti jer ne sadrže podatke o pojedinim predmetima nabave koji su tijekom godine nabavljani. Manji broj lokalnih jedinica je usluge pojedinačne vrijednosti veće od 200.000,00 kn i radove veće od 500.000,00 kn nabavio jednostavnom nabavom ili izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupke javne nabave. Također, kod jednostavne nabave nisu primijenjeni načini nabave propisani unutarnjim aktima, jer su robe, radovi i usluge nabavljani izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupak prikupljanja ponuda ili objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama. Pojedini registri ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma nisu ažurirani u propisanom roku ili ne sadrže podatke o predmetima jednostavne nabave. Nadalje, ne sadrže podatke o datumu izvršenja ugovora i ukupno isplaćenom iznosu s porezom na dodanu vrijednost. Na mrežnim stranicama pojedinih lokalnih jedinica nije objavljen popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njime povezane osobe u sukobu interesa ili obavijest da takvi subjekti ne postoje.

- U poslovnim knjigama nije evidentirana pojedina dugotrajna imovina koja je u vlasništvu lokalne jedinice (zemljišta, ošasna imovina, poslovni prostori, stanovi) jer nisu pribavljeni podaci o vrijednosti.

Za imovinu koja prema posebnim propisima treba biti u vlasništvu lokalne jedinice (nerazvrstane ceste, zemljišta groblja) nisu poduzete aktivnosti za rješavanje imovinskopravnih odnosa. Neke lokalne jedinice uložile su značajna sredstva u investicijske projekte (gradnju infrastrukturnih objekata), a prije ulaganja nisu provedena stručna vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti projekata. Prije raspolaganja nekretninama (kupnja, zamjena ili prodaja) za utvrđivanje početne cijene nije pribavljena procjena ovlaštenog sudskog vještaka odnosno procjenitelja, nego su pribavljane informacije iz različitih izvora. Pojedini poslovni prostori i drugi objekti te stanovi dani su u zakup odnosno najam, a uvjeti i mjerila za utvrđivanje zakupnine odnosno najamnine nisu utvrđeni ili je zakupnina ugovarana u nižem iznosu od propisane unutarnjim aktom. Pojedine lokalne jedinice ne raspolažu točnim brojem poslovnih prostora, stanova i drugim oblicima imovine, što je osnovni preduvjet za njihovo učinkovito upravljanje.

- Nisu provedene mjere za smanjenje rizika radi osiguranja zakonitosti i pravilnosti te ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u upravljanju proračunskim sredstvima.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste, Državni ured za reviziju dao je 1 044 naloga i preporuke, čija bi provedba pridonijela realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima i povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima te unutarnjim aktima.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-02/20
URBROJ: 613-01-01-22-1

Zagreb, 12. ožujka 2022.

**OBJEDINJENO IZVJEŠĆE
O OBAVLJENIM FINACIJSKIM REVIZIJAMA
LOKALNIH JEDINICA**

Na području Republike Hrvatske ustrojeno je 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to 20 županija odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave, 127 gradova i 428 općina odnosno jedinica lokalne samouprave te Grad Zagreb kao jedinica lokalne samouprave koja ujedno ima položaj jedinice područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju planira i obavlja revizije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u opsegu predviđenom godišnjim programom i planom rada, koji donosi glavni državni revizor na temelju kriterija utvrđenih Zakonom o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19).

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 17 gradova i 53 općine (dalje u tekstu: lokalne jedinice). Postupci revizije provedeni su od 25. lipnja 2020. do 12. ožujka 2022.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Financijskom revizijom obuhvaćeno je 70 lokalnih jedinica prema kriterijima utvrđenim Zakonom o Državnom uredu za reviziju.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i usklađenost poslovanja lokalnih jedinica sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Kod 69 lokalnih jedinica predmet revizije bili su financijski izvještaji i poslovanje za 2020., a kod Općine Gradina obuhvaćeni su financijski izvještaji i poslovanje za 2019.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. U okviru revizije provjerena je i provedba naloga i preporuka iz prošle revizije.

PODACI IZ FINANIJSKIH IZVJEŠTAJA

Lokalne jedinice obvezne su voditi poslovne knjige te sastavljati i podnositi financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o proračunskom računovodstvu. Financijski izvještaji, prema Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20)¹, trebaju dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Lokalne jedinice za proračunsku godinu sastavljaju sljedeće financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Bilancu, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama i Bilješke.

Financijske izvještaje lokalne jedinice predaju instituciji ovlaštenoj za obradu podataka i Državnom uredu za reviziju do 15. veljače tekuće za prethodnu godinu i objavljuju na svojim mrežnim stranicama u roku od osam dana od dana predaje. Ako u vrijeme sastavljanja financijskih izvještaja nastanu izvanredni događaji koji se nisu mogli predvidjeti, spriječiti, otkloniti ili izbjeći, iznimno se financijski izvještaji mogu predati nakon proteka navedenog roka, na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva financija.

---

¹ U tekstu se navode propisi koji su se primjenjivali u razdoblju obuhvaćenom revizijom.

Prihodi i primici

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima lokalnih jedinica, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 1.740.874.046,00 kn, što je 21.324.783,00 kn ili 1,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Podaci o prihodima i primicima, prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 1.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima lokalnih jedinica, prema vrstama.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici lokalnih jedinica, prema vrstama

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće godine	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	937.592.286,00	858.980.004,00	91,6
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	307.284.939,00	381.494.277,00	124,2
3.	Prihodi od imovine	85.385.561,00	74.650.883,00	87,4
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	255.669.369,00	220.584.762,00	86,3
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	17.234.452,00	20.150.943,00	116,9
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	9.430.118,00	6.483.559,00	68,8
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	61.574.924,00	35.177.710,00	57,1
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	45.377.614,00	143.351.908,00	315,9
Ukupno		1.719.549.263,00	1.740.874.046,00	101,2

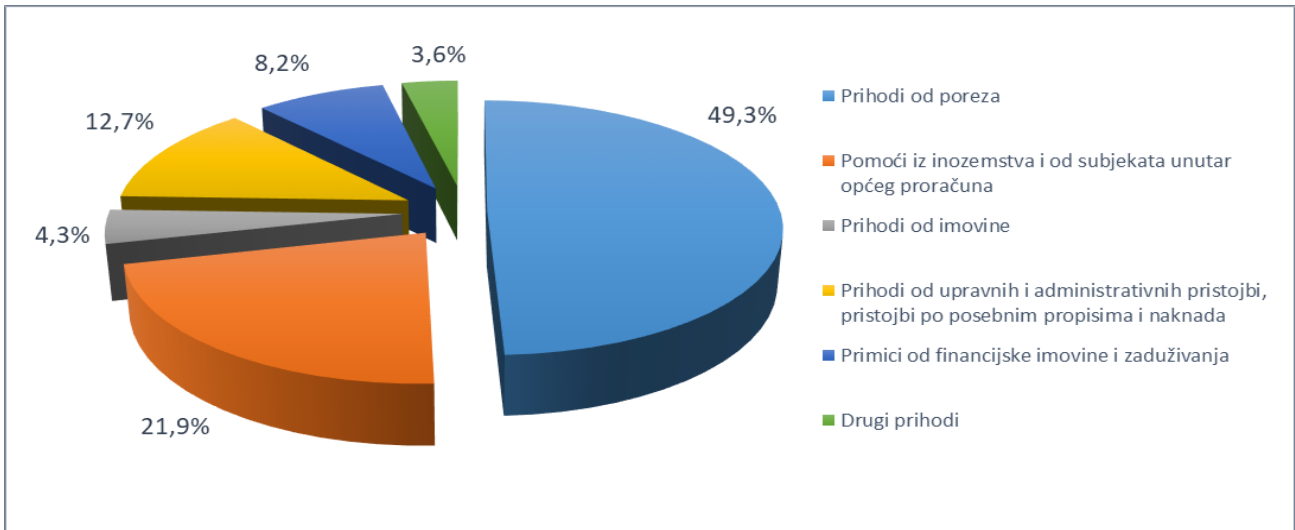
U odnosu na prethodnu godinu znatno su povećani primici od financijske imovine i zaduživanja za 97.974.294,00 kn ili 215,9 % zbog više ostvarenih primitaka po primljenim kreditima od poslovnih banaka i beskamatnih zajmova iz državnog proračuna. Značajno su povećani i prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 74.209.338,00 kn ili 24,2 %, najvećim dijelom zbog više ostvarenih prihoda od pomoći na temelju prijenosa sredstava iz Europske unije. Prihodi od poreza manje su ostvareni za 78.612.282,00 kn ili 8,4 %, najvećim dijelom zbog manje ostvarenih prihoda od poreza i prireza na dohodak.

Na temelju odredaba Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. (Narodne novine 117/19, 32/20, 42/20, 58/20 i 124/20), Ministarstvo financija isplatilo je nenamjenske pomoći lokalnim jedinicama u visini procijenjenog gubitka prihoda temeljem povećanja osobnog odbitka sukladno izmjenama propisa kojima je uređeno oporezivanje dohotka koji su stupili na snagu početkom 2020. Nadalje, na temelju odredaba navedenog Zakona dana je mogućnost lokalnim jedinicama uzimanja beskamatnog zajma iz državnog proračuna, a razlozi za odobravanje beskamatnog zajma su smanjenje prihoda zbog povrata odnosno odgode plaćanja i/ili obročne otplate poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa te smanjenje prihoda u 2020. u odnosu na 2019.

Pojedine lokalne jedinice su, u okviru svojih ovlasti, u 2020. donijele niz mjera za pomoć poduzetnicima i građanima uslijed epidemije koronavirusa. Provedene mjere koje su utjecale na smanjenje prihoda odnosile su se na oslobođenje ili umanjenje plaćanja poreza na korištenje javnih površina, zakupnine za poslovne prostore u vlasništvu lokalnih jedinica, zakupnine za javne površine, komunalne naknade, naknade za koncesiju i naknade za izdana koncesijska odobrenja na pomorskom dobru, za vrijeme trajanja mjera obustave rada ili na umanjenje i odgode plaćanja u slučajevima obavljanja poslovne djelatnosti u smanjenom opsegu.

U grafičkom prikazu broj 1 daje se struktura prihoda i primitaka lokalnih jedinica.

Struktura prihoda i primitaka lokalnih jedinica

Drugi prihodi odnose se na prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihoda od donacija; kazne, upravne mjere i ostale prihode te prihode od prodaje nefinancijske imovine.

Grafički prikaz broj 1

Najveći udjel u ukupnim prihodima i primicima imaju prihodi od poreza (49,3 %) i pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (21,9 %).

U okviru prihoda od poreza iskazani su prihodi od poreza i prireza na dohodak u iznosu od 772.321.465,00 kn, poreza na promet nekretnina u iznosu od 57.237.526,00 kn te gradskih i općinskih poreza u iznosu od 29.421.013,00 kn.

Većina lokalnih jedinica je poslove utvrđivanja i naplate gradskih i općinskih poreza (u cijelosti ili djelomično) povjerila Poreznoj upravi. U okviru prihoda od poreza na dohodak, lokalne jedinice iskazale su prihode iz državnog proračuna s osnova fiskalnog izravnjanja u iznosu od 274.861.793,00 kn. Sustav fiskalnog izravnjanja u svrhu ublažavanja nejednakosti fiskalnih kapaciteta lokalnih jedinica propisan je Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20).

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna iskazane su u iznosu od 381.494.277,00 kn, od čega se 338.641.044,00 kn odnosi na pomoći iz proračuna, primljene većinom iz državnog i županijskih proračuna za realizaciju različitih projekata lokalnih jedinica iz područja predškolskog i školskog odgoja i obrazovanja, komunalnog gospodarstva, vatrogastva, poduzetništva, kulture i socijalne politike. U okviru prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna značajni su i prihodi od pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije osnovnog školstva i vatrogastva u iznosu od 22.571.794,00 kn te pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 19.828.012,00 kn. Pomoći od izvanproračunskih korisnika većinom su primljene od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za sufinanciranje projekata lokalnih jedinica iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, u okviru ovih prihoda lokalne jedinice iskazale su prihode za programe i projekte koji se sufinanciraju sredstvima Europske unije u iznosu od 210.799.230,00 kn. Prema propisima o proračunskom računovodstvu, do konca 2020. primljene pomoći iz Europske unije evidentiraju se na računima prihoda razmjerno troškovima provedbe ugovorenih projekata i programa, a od 2021. u cijelosti na računima prihoda izvještajnog razdoblja u kojima su postali raspoloživi.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 74.650.883,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji odnose na prihode od zakupa poslovnih prostora, javnih površina i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te naknade za koncesije, pravo puta, osnivanje prava građenja i korištenje prostora elektrane.

Prihode od naknade za pravo puta lokalne jedinice ostvaruju od operatera javnih komunikacijskih mreža koji su izgradili elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na nekretninama u vlasništvu lokalne jedinice te s te osnove imaju pravo puta, a na temelju rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti. Postupak izdavanja potvrde o pravu puta, postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora te izračun i način plaćanja naknade za pravo puta utvrđeni su Pravilnikom o potvrdi i naknadi za pravo puta (Narodne novine 152/11, 151/14 i 95/17). Naknada se plaća godišnje po četvornom metru zemljišta, jednoznačno na cijelom području Republike Hrvatske za pojedine vrste nekretnina. Lokalne jedinice su s osnove navedenih naknada ostvarile prihode u iznosu od 12.204.167,00 kn. Neke lokalne jedinice su ostvarene prihode evidentirale u okviru prihoda od imovine, a druge u okviru prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 220.584.762,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu od 127.654.864,00 kn, po posebnim propisima (šumski doprinos, naknada zbog zaštićenih prirodnih područja, pravo puta) u iznosu od 45.880.719,00 kn i od komunalnog doprinosa u iznosu od 33.206.684,00 kn. Visinu komunalne naknade i komunalnog doprinosa utvrđuju lokalne jedinice odlukama predstavničkih tijela u okviru zakonom propisanih granica.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 35.177.710,00 kn, a vrijednosno najznačajniji ostvareni su od prodaje građevinskog zemljišta (za gospodarske djelatnosti, stambenu izgradnju) u vlasništvu lokalne jedinice. U okviru ovih prihoda iskazani su i prihodi od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 143.351.908,00 kn, a vrijednosno najznačajniji su primici od dugoročnog zaduživanja, kratkoročnog zaduživanja te primljenih kratkoročnih zajmova iz državnog proračuna. Lokalne jedinice dugoročno su se zadužile za investicije (izgradnju, rekonstrukciju, energetske obnovu i opremanje dječjih vrtića, izgradnju objekata komunalne infrastrukture i drugih građevinskih objekata) koje se financiraju iz njihova proračuna ili se sufinanciraju sredstvima Europske unije.

Rashodi i izdaci

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima lokalnih jedinica, ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.766.880.047,00 kn, što je 50.823.116,00 kn ili 3,0 % više u odnosu na prethodno razdoblje. Podaci o rashodima i izdacima, prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 2.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima lokalnih jedinica, prema vrstama, a u grafičkom prikazu broj 2 struktura rashoda i izdataka.

Tablica broj 2

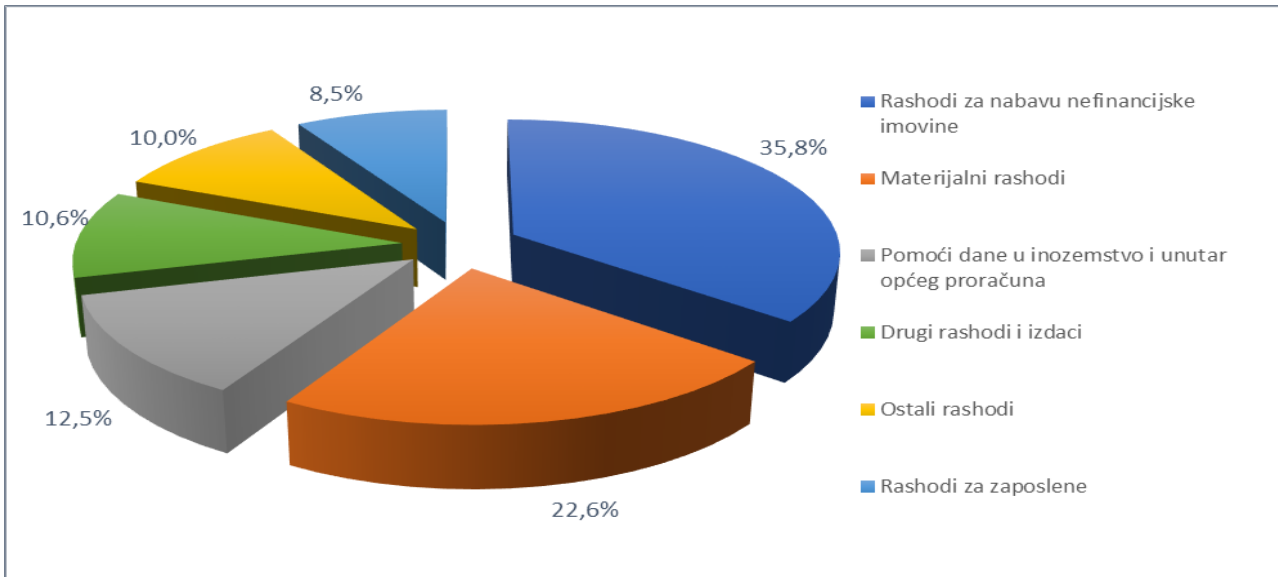
Ostvareni rashodi i izdaci lokalnih jedinica, prema vrstama

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno tekuće godine	Indeks 3/2
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	155.822.638,00	150.856.876,00	96,8
2.	Materijalni rashodi	450.465.156,00	398.362.800,00	88,4
3.	Financijski rashodi	8.701.884,00	15.815.893,00	181,8
4.	Subvencije	16.407.921,00	20.550.728,00	125,2
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	202.995.882,00	221.502.138,00	109,1
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	88.123.385,00	94.717.261,00	107,5
7.	Ostali rashodi	204.386.677,00	177.518.078,00	86,9
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	535.739.975,00	631.939.286,00	118,0
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	53.413.413,00	55.616.987,00	104,1
Ukupno		1.716.056.931,00	1.766.880.047,00	103,0
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		1.719.549.263,00	1.740.874.046,00	101,2
	Višak prihoda i primitaka	76.907.051,00	87.645.945,00	114,0
	Manjak prihoda i primitaka	73.414.719,00	113.651.946,00	154,8

Rashodi za zaposlene, materijalni te ostali rashodi ostvareni su u manjim iznosima u odnosu na prethodno razdoblje, dok su svi drugi rashodi i izdaci ostvareni u većim iznosima. Znatno više u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 96.199.311,00 kn ili 18,0 %. Navedeni rashodi ujedno imaju i najveći udjel u strukturi ukupnih rashoda i izdataka (35,8 %). Znatna udjel u strukturi ukupnih rashoda i izdataka imaju i materijalni rashodi (22,6 %) i pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (12,5 %).

Struktura rashoda i izdataka lokalnih jedinica

Drugi rashodi i izdaci odnose se na financijske rashode; subvencije; naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Grafički prikaz broj 2

Rashodi za zaposlene odnose se na rashode za brutoplaće, doprinose na plaće i ostale rashode za zaposlene (naknade, nagrade i otpremnine). U okviru ovih rashoda iskazani su i rashodi za brutoplaće općinskih načelnika i gradonačelnika te njihovih zamjenika koji dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za zaposlene manji su za 4.965.762,00 kn ili 3,2 %, i to dijelom zbog manjeg broja zaposlenika na javnim radovima i projektima. Također, u nekim lokalnim jedinicama smanjena je osnovica ili koeficijenti za obračun plaća zaposlenicima i dužnosnicima (općinski načelnici i gradonačelnici i njihovi zamjenici), u svrhu uštede proračunskih sredstava i ublažavanja negativnih posljedica za vrijeme trajanja epidemije koronavirusa.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 398.362.800,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 302.113.726,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 53.008.317,00 kn te ostale materijalne rashode u iznosu od 43.240.757,00 kn. U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za održavanje objekata komunalne infrastrukture, komunalne usluge, intelektualne i osobne usluge te usluge tekućeg i investicijskog održavanja. U okviru materijalnih rashoda iskazani su i rashodi koji se odnose na naknade za rad općinskih načelnika i gradonačelnika te njihovih zamjenika koji dužnost na koju su izabrani obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 221.502.138,00 kn, od čega se na prijenose sredstava proračunskim korisnicima lokalnih jedinica za financiranje redovne djelatnosti odnosi 180.792.505,00 kn. Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, 29 lokalnih jedinica u 2020. nije imala proračunske korisnike, a 41 je imala ukupno 100 proračunskih korisnika (dječji vrtići, knjižnice, pučka otvorena učilišta, muzeji, javne vatrogasne postrojbe).

Uz navedeno, u okviru ove skupine rashoda, lokalne jedinice iskazale su pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna (osnovnim i srednjim školama i dječjim vrtićima) te drugim lokalnim jedinicama radi sufinanciranja zajedničkih projekata u ukupnom iznosu od 33.544.324,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 94.717.261,00 kn. U ovoj skupini rashoda lokalne jedinice iskazuju, između ostalog, jednokratne novčane pomoći umirovljenicima i socijalno ugroženim građanima, novčane pomoći za novorođene, naknade troškova prijevoza učenika i građana, stipendije i školarine te poticaje u cilju rješavanja stambenog pitanja mladih.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 177.518.078,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu od 145.774.635,00 kn odnose na tekuće i kapitalne prijenose sredstava radi financiranja programa javnih potreba iz područja sporta, kulture, tehničke kulture i drugih područja od interesa za lokalnu zajednicu. U okviru ovih rashoda iskazane su i kapitalne pomoći u iznosu od 28.972.365,00 kn te kazne, penali i naknade štete u iznosu od 2.771.078,00 kn. Kapitalne pomoći su prijenosi dugotrajne imovine ili novčanih sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica za financiranje nabave dugotrajne imovine.

Rashodi za nabavu dugotrajne imovine ostvareni su u iznosu od 631.939.286,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na rashode za izgradnju objekata komunalne infrastrukture, rekonstrukciju, dogradnju i izgradnju predškolskih, školskih i sportskih objekata te zgrada društvenih domova. Radovi su u značajnim iznosima financirani sredstvima pomoći iz Europske unije.

Od ukupno 70 lokalnih jedinica, višak prihoda i primitaka tekuće godine iskazalo je 39 lokalnih jedinica u iznosu od 87.645.945,00 kn, a manjak 31 lokalna jedinica u iznosu od 113.651.946,00 kn. Ukupni višak prihoda i primitaka raspoloživ za sljedeće razdoblje iskazala je 41 lokalna jedinica u iznosu od 155.584.016,00 kn, a ukupni manjak za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 80.033.058,00 kn 29 lokalnih jedinica.

Kod pojedinih lokalnih jedinica značajan manjak prihoda nastao je zbog ulaganja u dugotrajnu nefinancijsku imovinu za koja je ugovoreno sufinanciranje iz sredstava fondova Europske unije te je manjak prihoda rezultat nenaplaćenih potraživanja za ulaganja koja su završena i za koja su lokalne jedinice iskazale rashode. Podaci o financijskom rezultatu, prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 3.

Imovina te obveze i vlastiti izvori

Imovina te obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj lokalnih jedinica. Pod imovinom se, prema Zakonu o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), podrazumijeva financijska i nefinancijska (dugotrajna) imovina. Obveze su neizmirena dugovanja proračuna odnosno proračunskih korisnika proizašla iz prošlih događaja, za čije se podmirenje očekuje odljev sredstava.

Vlastiti izvori su razlika između imovine i obveza. U financijskim izvještajima lokalnih jedinica obuhvaćenih revizijom, vrijednost imovine jednaka je ukupnoj vrijednosti obveza i vlastitih izvora i iskazana je u iznosu od 7.921.626.266,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem godine.

Tablica broj 3

**Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem godine**

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
1	2	3	4	
1.	Nefinancijska imovina	6.254.044.218,00	6.651.368.973,00	106,4
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.638.654.950,00	1.658.955.900,00	101,2
1.2.	Građevinski objekti	3.894.672.153,00	4.155.230.700,00	106,7
1.3.	Postrojenja i oprema	59.518.174,00	71.755.990,00	120,6
1.4.	Prijevozna sredstva	12.122.242,00	13.721.862,00	113,2
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	515.052.263,00	600.605.714,00	116,6
1.6.	Druga nefinancijska imovina	134.024.436,00	151.098.807,00	112,7
2.	Financijska imovina	1.298.156.142,00	1.270.257.293,00	97,9
2.1.	Novčana sredstva	268.009.146,00	250.493.029,00	93,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	28.713.003,00	26.731.840,00	93,1
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	9.796.778,00	6.820.983,00	69,6
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	731.855.064,00	733.951.209,00	100,3
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	198.116.547,00	193.347.665,00	97,6
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	51.124.898,00	49.347.162,00	96,5
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	10.540.706,00	9.565.405,00	90,7
Ukupno imovina		7.552.200.360,00	7.921.626.266,00	104,9
3.	Obveze	324.480.725,00	429.338.529,00	132,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	136.592.627,00	121.299.705,00	88,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	74.663.238,00	97.156.471,00	130,1
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	113.007.648,00	210.432.767,00	186,2
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	217.212,00	449.586,00	207,0
4.	Vlastiti izvori	7.227.719.635,00	7.492.287.737,00	103,7
Ukupno obveze i vlastiti izvori		7.552.200.360,00	7.921.626.266,00	104,9
Izvanbilančni zapisi		552.190.409,00	644.082.586,00	116,6

U ukupnoj vrijednosti imovine, nefinancijska imovina sudjeluje s 84,0 %, a financijska sa 16,0 %. Ukupna vrijednost nefinancijske imovine iskazana je u iznosu od 6.651.368.973,00 kn, od čega se najveći dio odnosi na građevinske objekte u vrijednosti od 4.155.230.700,00 kn i zemljišta u vrijednosti od 1.658.955.900,00 kn te nefinancijsku imovinu u pripremi u vrijednosti od 600.605.714,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi veća je u odnosu na početno stanje 16,6 % zbog značajnih ulaganja pojedinih lokalnih jedinica u nefinancijsku imovinu koja do konca godine nisu završena.

Ukupna potraživanja lokalnih jedinica iznosila su 258.560.946,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 193.347.665,00 kn, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 49.347.162,00 kn, od zaposlenih i ostala potraživanja u iznosu od 9.045.136,00 kn te za dane zajmove u iznosu od 6.820.983,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja, dospjela potraživanja za prihode poslovanja, od prodaje nefinancijske imovine i za dane zajmove iznose 180.876.845,00 kn.

Obveze lokalnih jedinica (bez odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućeg razdoblja), iznosile su 428.888.943,00 kn. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 210.432.767,00 kn, za rashode poslovanja u iznosu od 121.299.705,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 97.156.471,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, obveze su veće za 104.625.430,00 kn ili 32,3 %, na što je utjecalo povećanje obveza za kredite i zajmove i za nabavu nefinancijske imovine. Prema podacima iz financijskih izvještaja, dospjele obveze iznosile su 109.604.018,00 kn. Podaci o potraživanjima i obvezama, prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 4.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu od 644.082.586,00 kn. U okviru izvanbilančnih zapisa, lokalne jedinice su u pravilu iskazale dana jamstva i suglasnosti za zaduživanje trgovačkih društava u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica i proračunskih korisnika kojima su osnivači, dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja i izvršenja ugovornih obveze, potencijalne obveze po sudskim sporovima te vrijednost tuđe imovine dobivene na korištenje.

IZRAŽENA MIŠLJENJA

Na temelju utvrđenih činjenica te pribavljenih dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza, u izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za svaku lokalnu jedinicu izraženo je mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja. Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni, drugi propisi i unutarnji akti kojima je uređen računovodstveni okvir te poslovanje lokalnih jedinica.

O financijskim izvještajima lokalnih jedinica izraženo je 25 bezuvjetnih, 42 uvjetna i tri nepovoljna mišljenja. O usklađenosti poslovanja izraženo je 26 bezuvjetnih, 42 uvjetna i dva nepovoljna mišljenja.

Bezuwjetno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su financijski izvještaji u svim važnijim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja. Bezuvjetno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada je poslovanje u svim važnijim odrednicama obavljano u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji su određeni kao kriteriji.

Uvjetno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su utvrđene nepravilnosti (netočnosti) koje pojedinačno ili skupno imaju značajan, ali nemaju prožimajući učinak na financijske izvještaje. U slučajevima kada je moguće, kvantificiraju se financijski učinci utvrđenih nepravilnosti. Uvjetno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada poslovanje u manjoj mjeri nije obavljano u skladu s propisima i unutarnjim aktima.

Nepovoljno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su utvrđene nepravilnosti (netočnosti) koje pojedinačno ili skupno imaju značajan i prožimajući učinak na financijske izvještaje. Nepovoljno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada poslovanje u znatnom dijelu nije obavljano u skladu s propisima i unutarnjim aktima koji su određeni kao kriteriji.

U tablici u nastavku navedena su mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, prema lokalnim jedinicama, a u grafičkim prikazima broj 3 i 4 struktura izraženih mišljenja.

Tablica broj 4

Mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, prema lokalnim jedinicama

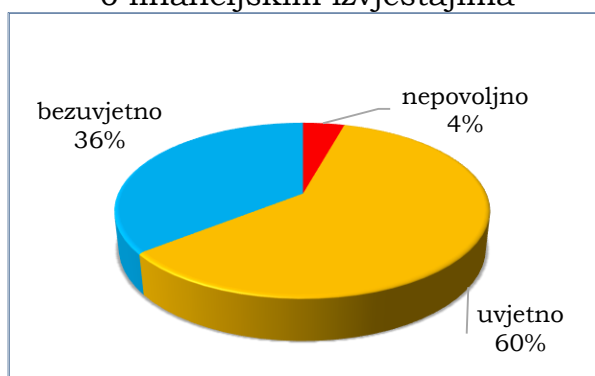
Redni broj	Lokalna jedinica	Mišljenje	
		o financijskim izvještajima	o usklađenosti poslovanja
	1	2	3
Gradovi:			
1.	Drniš	bezuwjetno	bezuwjetno
2.	Dugo Selo	bezuwjetno	bezuwjetno
3.	Grubišno Polje	bezuwjetno	bezuwjetno
4.	Hvar	uvjetno	bezuwjetno
5.	Knin	uvjetno	uvjetno
6.	Lipik	bezuwjetno	bezuwjetno
7.	Novi Marof	uvjetno	bezuwjetno
8.	Novigrad – Cittanova	uvjetno	uvjetno

Redni broj	Lokalna jedinica	Mišljenje	
		o financijskim izvještajima	o usklađenosti poslovanja
	1	2	3
9.	Ogulin	uvjetno	uvjetno
10.	Otok	uvjetno	uvjetno
11.	Pakrac	uvjetno	uvjetno
12.	Pleternica	bezuvjetno	bezuvjetno
13.	Sinj	uvjetno	uvjetno
14.	Supetar	uvjetno	uvjetno
15.	Sveta Nedelja	bezuvjetno	bezuvjetno
16.	Sveti Ivan Zelina	bezuvjetno	uvjetno
17.	Zaprešić	bezuvjetno	bezuvjetno
Općine:			
18.	Belica	uvjetno	uvjetno
19.	Beretinec	bezuvjetno	bezuvjetno
20.	Bošnjaci	bezuvjetno	bezuvjetno
21.	Breznički Hum	bezuvjetno	uvjetno
22.	Budinščina	uvjetno	uvjetno
23.	Cetingrad	uvjetno	uvjetno
24.	Civljane	uvjetno	uvjetno
25.	Čačinci	bezuvjetno	uvjetno
26.	Čađavica	uvjetno	uvjetno
27.	Davor	bezuvjetno	uvjetno
28.	Draganić	uvjetno	uvjetno
29.	Đurmanec	bezuvjetno	bezuvjetno
30.	Garčin	uvjetno	uvjetno
31.	Goričan	uvjetno	uvjetno
32.	Gornji Kneginec	bezuvjetno	bezuvjetno
33.	Gračišće	uvjetno	uvjetno
34.	Gradina	nepovoljno	nepovoljno
35.	Jakovlje	uvjetno	uvjetno
36.	Jasenice	uvjetno	uvjetno
37.	Jelsa	uvjetno	uvjetno
38.	Kloštar Podravski	nepovoljno	uvjetno
39.	Kolan	uvjetno	uvjetno
40.	Konjščina	bezuvjetno	uvjetno
41.	Koška	bezuvjetno	bezuvjetno
42.	Kotoriba	bezuvjetno	bezuvjetno
43.	Kula Norinska	uvjetno	uvjetno
44.	Lastovo	uvjetno	uvjetno
45.	Legrad	uvjetno	uvjetno
46.	Lukač	bezuvjetno	bezuvjetno
47.	Lumbarda	uvjetno	bezuvjetno
48.	Malinska-Dubašnica	uvjetno	uvjetno
49.	Nova Rača	uvjetno	uvjetno
50.	Novi Golubovec	uvjetno	uvjetno
51.	Okučani	uvjetno	uvjetno
52.	Omišalj	bezuvjetno	uvjetno
53.	Orehovica	uvjetno	bezuvjetno
54.	Perušić	uvjetno	bezuvjetno
55.	Pićan	uvjetno	uvjetno
56.	Plitvička Jezera	uvjetno	uvjetno
57.	Podcrkavlje	uvjetno	bezuvjetno
58.	Povljana	nepovoljno	nepovoljno
59.	Privlaka	uvjetno	bezuvjetno
60.	Punitovci	uvjetno	uvjetno
61.	Rasinja	uvjetno	bezuvjetno
62.	Rešetari	uvjetno	uvjetno

Redni broj	Lokalna jedinica	Mišljenje	
		o financijskim izvještajima	o usklađenosti poslovanja
	1	2	3
63.	Rovišće	uvjetno	uvjetno
64.	Ružić	bezuwjetno	bezuwjetno
65.	Sokolovac	uvjetno	uvjetno
66.	Staro Petrovo Selo	bezuwjetno	uvjetno
67.	Škabrnja	uvjetno	uvjetno
68.	Udbina	bezuwjetno	bezuwjetno
69.	Viškovo	bezuwjetno	bezuwjetno
70.	Vladislavci	bezuwjetno	bezuwjetno

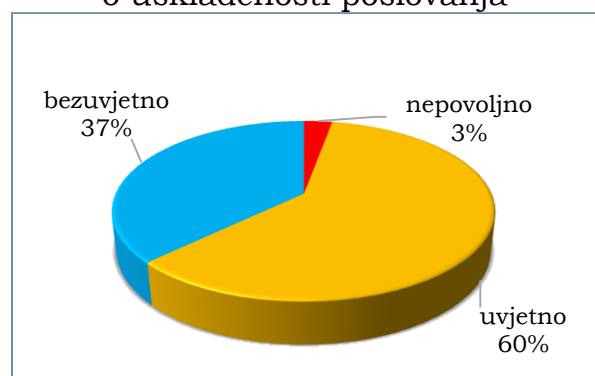
Struktura izraženih mišljenja

o financijskim izvještajima

Grafički prikaz broj 3

o usklađenosti poslovanja

Grafički prikaz broj 4

Najvećem broju lokalnih jedinica (34) izražena su uvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja. Bezuvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja izražena su za 18 lokalnih jedinica. Općini Gradina i Općini Poveljana izražena su nepovoljna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, dok je za Općinu Kloštar Podravski nepovoljno mišljenje izraženo o financijskim izvještajima, a uvjetno o usklađenosti poslovanja. Za 15 lokalnih jedinica izražena su različita mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja (bezuwjetno ili uvjetno).

NALAZI REVIZIJE

Za svaku lokalnu jedinicu sastavljeno je izvješće o obavljenoj reviziji u kojem su, između ostalog, opisane nepravilnosti i propusti utvrđene revizijom financijskih izvještaja i poslovanja. Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je naloge i preporuke, čija bi provedba pridonijela realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima i većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Nalozi su dani kad lokalna jedinica nije postupila u skladu sa zakonima, drugim propisima ili unutarnjim aktima. Preporuke su dane u slučaju propusta koji se ne može izravno povezati s odredbom zakona, drugih propisa ili unutarnjeg akta, ali je ocijenjeno da bi provedba preporuka mogla pridonijeti većoj odgovornosti pri upravljanju proračunskim sredstvima i unaprjeđenju poslovanja lokalne jedinice.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje, prihode i potraživanja, rashode i obveze, javnu nabavu, imovinu i druge nepravilnosti. Za utvrđene nepravilnosti i propuste, lokalnim jedinicama dana su 1 044 naloga i preporuke (827 naloga i 217 preporuka). Većina naloga dana je za nepravilnosti i propuste u računovodstvenom poslovanju i financijskom izvještavanju, u područjima rashoda i obveza te javne nabave. Preporuke su u pravilu dane u području javne nabave u cilju povećanja transparentnosti i odgovornosti u trošenju proračunskih sredstava za nabavu roba, radova i usluga.

U nastavku su opisane značajnije nepravilnosti i propusti prema područjima u kojima su utvrđeni.

– Planiranje i izvršenje proračuna

Prema Zakonu o proračunu i na temelju smjernica i uputa za izradu državnog proračuna, Ministarstvo financija sastavlja upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za trogodišnje razdoblje. Na temelju uputa, sastavljaju se i donose proračuni koji trebaju sadržavati prihode i primitke te rashode i izdatke jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika. Proračun se donosi i izvršava u skladu s načelima jedinstva i točnosti, jedne godine, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti.

Sve revizijom obuhvaćene lokalne jedinice donijele su proračun i projekcije za sljedeće dvije godine, a tijekom godine većina njih izmjene i dopune proračuna. Uočeno je da neke lokalne jedinice nisu posvetile dovoljnu pozornost izradi proračuna ili pri izradi proračuna nisu primijenile neka proračunska načela. Tako pojedini proračuni nisu uravnoteženi, odnosno planirani prihodi i primici s uključenim rezultatom poslovanja iz prethodnih godina nisu jednaki planiranim rashodima i izdacima. Izmjenama i dopunama proračuna nije planirano korištenje viška prihoda iz prethodne godine, iako je odlukama predstavničkog tijela utvrđena namjena ovih sredstava.

Nadalje, lokalne jedinice koje imaju vrijednosno značajan manjak prihoda iz prethodnih godina nisu proračunom i projekcijama planirale sredstva za pokriće manjka prihoda.

Također, uočeno je da pojedini proračuni nisu sastavljeni prema propisanim proračunskim klasifikacijama (izvori financiranja, funkcijska i organizacijska klasifikacija).

Uz proračun, lokalne jedinice obvezne su donijeti odluku o izvršavanju proračuna, kojom se uređuje opseg zaduživanja i jamstva lokalne jedinice, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, upravljanje financijskom i nefinancijskom imovinom te druge posebnosti u izvršavanju proračuna.

Revizijom je utvrđeno da su neke lokalne jedinice koristile kratkoročne kredite, a odlukom o izvršavanju proračuna nisu utvrdile iznos do kojeg se može kratkoročno zadužiti i iznos duga koncem godine ili predstavničko tijelo nije obaviješteno o zaduživanju, iako je to bila obveza prema odluci o izvršavanju proračuna. Nadalje, odlukama o izvršavanju proračuna nekih lokalnih jedinica nije utvrđeno postupanje s vlastitim i namjenskim prihodima i primicima proračunskih korisnika. U većini slučajeva, proračuni ili izvještaji o izvršenju proračuna tih lokalnih jedinica nisu sveobuhvatni jer ne sadrže vlastite i namjenske prihode proračunskih korisnika, kao ni rashode koji se njima financiraju.

Prema Zakonu o proračunu koji se primjenjivao do konca 2021., uz proračun se donosio plan razvojnih programa za trogodišnje razdoblje, koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja lokalnih jedinica povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Neke lokalne jedinice nisu donijele plan razvojnih programa, a neki planovi nisu sadržavali obvezne elemente. Prema Zakonu o proračunu koji se primjenjuje od 2022., lokalne jedinice nisu obvezne uz proračun donositi plan razvojnih program jer prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17) imaju obvezu donošenja drugih strateških akata i provedbenih programa.

Podaci o izvršenju proračuna odnosno podaci o ostvarenju prihoda i rashoda u odnosu na planirane iznose i u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini daju se u izvještajima o izvršenju proračuna koji se sastavljaju polugodišnje i godišnje. Sadržaj i donošenje izvještaja o izvršenju proračuna propisani su Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20). Sve lokalne jedinice (izuzev jedne) sastavile su izvještaje o izvršenju proračuna. Međutim, neki izvještaji nisu sastavljeni u skladu s propisima i ne pružaju cjelovite informacije o izvršenju proračuna jer ne sadrže vlastite i namjenske prihode proračunskih korisnika i rashode koji se njima financiraju, obrazloženje odstupanja izvršenja prihoda i rashoda u odnosu na plan, stanje nenaplaćenih potraživanja i dospjelih obveza lokalnih jedinica i njihovih proračunskih korisnika, stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova ili obrazloženje izvršenja programa odnosno ciljeva koji su ostvareni provedbom programa.

Državni ured za reviziju je lokalnim jedinicama, kod kojih su uočene nepravilnosti i propusti u procesima planiranja i izvršavanja proračuna, naložio postupati u skladu s propisima koji uređuju ovo područje.

– Računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje

Lokalne jedinice obvezne su kod vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu sa Zakonom o proračunu i provedbenim propisima. Organizacija knjigovodstva, poslovne knjige, načela iskazivanja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, imovine, obveza i vlastitih izvora, sadržaj Računskog plana te popis imovine i obveza propisani su Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19). Oblik i sadržaj financijskih izvještaja, razdoblja za koja se sastavljaju te obveze i rokovi njihova podnošenja propisani su Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Manji broj lokalnih jedinica je vođenje računovodstva povjerilo knjigovodstvenim servisima, odnosno ovlaštenim stručnim organizacijama ili osobama.

Nepravilnosti u području računovodstvenog poslovanja i financijskog izvještavanja utvrđene su kod većine lokalnih jedinica, a odnose se na ustrojavanje i vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te sastavljanje financijskih izvještaja.

Lokalne jedinice su, uz dnevnik i glavnu knjigu, obvezne ustrojiti i voditi pomoćne knjige (analitičke evidencije) kojima se detaljnije razrađuju pojedine stavke iz glavne knjige (ako se u okviru glavne knjige osiguravaju potrebni podaci, analitičke evidencije nije potrebno voditi).

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisuje obvezne podatke koje trebaju sadržavati navedene evidencije. Lokalne jedinice su u pravilu ustrojile potrebne analitičke evidencije, ali one ne sadrže propisane podatke ili se ne vode ažurno, zbog čega podaci nisu točni ili nisu usklađeni s podacima u glavnoj knjizi. Navedeno se odnosi na evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, potraživanja i obveza te danih i primljenih jamstava i garancija.

U poslovnim knjigama pojedini su poslovni događaji evidentirani na temelju nepotpunih knjigovodstvenih isprava iz kojih nije vidljiv sadržaj, mjesto i vrijeme nastanka poslovnog događaja. U pravilu se to odnosi na račune za reprezentaciju, putne naloge, račune za usluge održavanja te odvjetničke usluge. Nadalje, knjigovodstvene isprave nekih lokalnih jedinica nisu ovjerene ni kontrolirane. Navedeno upućuje na slabosti u sustavu kontrola i provjere ispravnosti knjigovodstvene dokumentacije.

Lokalne jedinice su kod evidentiranja imovine, obveza i vlastitih izvora te prihoda, primitaka, rashoda i izdataka obvezne primjenjivati brojčane oznake i nazive računa propisane Računskim planom. Pojedini prihodi, rashodi i imovina nisu evidentirani na odgovarajućim računima Računskog plana, što je utjecalo i na njihovo pogrešno iskazivanje u financijskim izvještajima. Također, kod evidentiranja nekih rashoda, umjesto načela nastanka događaja, primijenjeno je načelo novčanog tijeka, što je utjecalo na iskazani financijski rezultat i obveze.

Pri evidentiranju poslovnih događaja u vezi s nabavom imovine nije dosljedno primjenjivano propisano računovodstveno načelo, što je utjecalo na manje iskazanu vrijednost imovine. Nadalje, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na evidentiranje ulaganja u izgradnju i nabavu dugotrajne nefinancijske imovine. U poslovnim knjigama nekih lokalnih jedinica nabava navedene imovine u razdoblju stjecanja do stavljanja u uporabu (aktiviranja) nije evidentirana u okviru propisanih računa imovine u pripremi, nego izravno na računima imovine u uporabi ili je u okviru dugotrajne imovine u pripremi iskazana imovina čija je izgradnja i nabava završena u prethodnim godinama te je trebala biti evidentirana na računima imovine u uporabi. Navedenim postupanjem, ispravak vrijednosti obračunan je na vrijednost imovine koja nije dovršena, odnosno ne koristi se, a nije obračunan na vrijednost imovine koja se koristi. Također, uočeno je da pri obračunu ispravka vrijednosti pojedine dugotrajne imovine nisu primijenjene propisane stope.

Poslovne knjige nekih lokalnih jedinica ne osiguravaju točne podatke o stanju potraživanja i obveza. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za općinske poreze i porez na promet nekretnina ili se stanje potraživanja za navedene poreze razlikuje od podataka koje lokalnim jedinicama dostavlja Porezna uprava. Nadalje, nisu evidentirana potraživanja za sredstva pomoći Europske unije za financiranje raznih projekata koja se refundiraju temeljem plaćenih prihvatljivih rashoda. U poslovnim knjigama većine lokalnih jedinica evidentirana su potraživanja čija je naplata neizvjesna, a ispravak vrijednosti navedenih potraživanja nije obavljan ili nije obavljen za dio potraživanja. Nepravilnosti u dijelu obveza utvrđene su kod lokalnih jedinica koje u poslovnim knjigama nisu evidentirale ili su netočno evidentirale obveze prema državnom proračunu za beskamatni zajam i prema poslovnim bankama za kredite. Prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, obveze su neizmirena dugovanja proračuna odnosno proračunskih korisnika proizašle iz prošlih događaja, za čije se podmirenje očekuje odljev resursa, a potraživanja su resursi od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti. Zbog navedenog je evidentiranje svih potraživanja i obveza u poslovnim knjigama preduvjet za učinkovito upravljanje proračunskim sredstvima.

Nepravilnosti su utvrđene i pri obavljanju popisa imovine i obveza. Obveza obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza propisana je Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskim planom, a Uputom Ministarstva financija o obavljanju popisa imovine i obveza uređena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Nekoliko lokalnih jedinica nije obavilo popis imovine i obveza. Kod većeg broja lokalnih jedinica popis imovine i obveza nije obavljen u skladu s propisima ili nije bio cjelovit. Umjesto popisnih lista dugotrajne imovine, u koje se trebaju unijeti podaci o imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, izvješću o popisu priložene su liste dugotrajne imovine iz glavne knjige. Dugotrajna imovina u pripremi (investicije u tijeku) nije popisana ili nije provjeren i procijenjen stupanj dovršenosti te predviđen rok završetka ili predložen drukčiji način rješavanja. Nadalje, potraživanja i obveze popisani su prema skupinama računa Računskog plana, a popis prema vjerovnicima i dužnicima nije obavljen.

Nepravilnosti i propusti u popisu imovine i obveza utvrđeni su kod većine lokalnih jedinica koje nisu obavile pripremne radnje koje, između ostalog, obuhvaćaju usklađivanje podataka evidentiranih u analitičkim evidencijama sa stanjem u glavnoj knjizi te usklađivanje podataka o potraživanjima i obvezama s dužnicima i vjerovnicima. Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno, zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

U poslovnim knjigama, u okviru izvanbilančnih zapisa, neke lokalne jedinice nisu evidentirale dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja ili su ih evidentirale kao razliku danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja, umjesto prema brutonačelu (zbirno dane i primljene). Uočeno je također da u okviru izvanbilančnih zapisa nisu evidentirane potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku. Evidentiranje navedenih podataka na računima izvanbilančnih zapisa propisano je Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a osigurava praćenje mogućeg utjecaja na pojedine pozicije bilance u idućem razdoblju.

Uočeno je da kod pojedinih lokalnih jedinica sastavljanju financijskih izvještaja nije prethodila provjera evidentiranih poslovnih događaja u poslovnim knjigama te provjera i utvrđivanje usklađenosti pojedinih stavaka, što je utjecalo na točnost i realnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima. Osnovna svrha financijskih izvještaja je dati točne informacije o financijskom položaju i uspješnosti postavljenih ciljeva. Pojedine lokalne jedinice nisu objavile financijske izvještaje na svojim mrežnim stranicama.

Podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama, koji su obvezni analitički podaci u Bilanci, razlikuju se od podataka u poslovnim knjigama. Propusti su također uočeni kod Bilješki uz financijske izvještaje, koje nisu cjelovite, jer ne sadrže obrazloženja značajnijih odstupanja pojedinih iskazanih podataka u odnosu na prethodnu godinu te podatke o sudskim sporovima u tijeku.

Lokalnim jedinicama kod kojih su uočene nepravilnosti i propusti u računovodstvenom poslovanju i sastavljanju financijskih izvještaja, Državni ured za reviziju dao je naloge i preporuke u vezi s vođenjem poslovnih knjiga, evidentiranjem poslovnih događaja i obavljanjem popisa imovine i obveza, u cilju iskazivanja točnih i potpunih podataka u financijskim izvještajima.

– Prihodi i potraživanja

Prema Zakonu o proračunu, lokalne jedinice odgovorne su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Lokalne jedinice ostvaruju prihode od poreza, od pomoći te vlastite i namjenske prihode u skladu s posebnim propisima.

Nepravilnosti u vezi s prihodima i potraživanjima odnose se na ostvarivanje pojedinih prihoda te poduzimanje mjera za naplatu potraživanja.

Pojedine lokalne jedinice nisu dovoljno pozornosti posvetile obračunu i naplati komunalne naknade i komunalnog doprinosa. Način obračuna i plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa propisani su Zakonom o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 i 32/20). Na temelju navedenog Zakona, predstavnička tijela lokalnih jedinica donijela su odluke kojima su utvrdile elemente za obračun komunalne naknade i komunalnog doprinosa (područja i koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja te uvjete i kriterije za djelomično ili potpuno oslobođenje od plaćanja). Nepravilnosti su uočene kod lokalnih jedinica koje nisu pravodobno prikupljale podatke za utvrđivanje novih obveznika ili nisu utvrdile obveznike plaćanja komunalne naknade za garažni prostor i poslovni prostor namijenjen za poljoprivrednu djelatnost. Za plaćanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa izdaju se rješenja, a Zakonom o komunalnom gospodarstvu propisani su osnovni elementi rješenja. Rješenja koja ne sadrže propisane podatke su ništavna. Rješenja nekih lokalnih jedinica ne sadrže podatke o rokovima plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa te iznos komunalne naknade po četvornome metru nekretnine. Nadalje, kod promjene elemenata bitnih za izračun komunalne naknade nisu izdana nova rješenja ili nisu izdana u propisanom roku (do konca ožujka), nego s nekoliko mjeseci zakašnjenja. Navedene nepravilnosti utjecale su na potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda od komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

Neke lokalne jedinice nisu prikupljale prihode od grobnih naknada koje im pripadaju u skladu s propisima, iako su to trebale učiniti prema odlukama svojih predstavničkih tijela. Prema odredbama članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17), grobno mjesto daje se na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu, a za korištenje grobnog mjesta korisnik plaća godišnju grobnu naknadu. Visina naknada utvrđuje se u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukama predstavničkog tijela lokalnih jedinica. Revizijom je utvrđeno da neke lokalne jedinice nisu donijele odluke o visini grobnih naknada, nisu ustrojile evidenciju obveznika plaćanja navedenih naknada ili nisu izdavale rješenja za plaćanje grobnih naknada te su na taj način propustile ostvariti ove prihode.

Kako bi se navedene nepravilnosti otklonile u narednim razdobljima, Državni ured za reviziju naložio je obračun i naplatu komunalne naknade i komunalnog doprinosa u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu, a prihoda od grobnih naknada u skladu sa Zakonom o grobljima.

Revizijom je uočeno da pojedine lokalne jedinice nisu donosile programe kojima bi se utvrdila namjena prihoda od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, od promjene namjene poljoprivrednog zemljišta i od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru niti su sastavile izvješća o ostvarenju i korištenju navedenih prihoda. Izvješća o ostvarenju i korištenju prihoda od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i od promjene namjene poljoprivrednog zemljišta nisu dostavljale nadležnom ministarstvu, iako je obveza donošenja programa i izvješćivanja o njihovom korištenju utvrđena Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 20/18, 115/18 i 98/19). Također, nekoliko lokalnih jedinica nije donijelo program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, što je preduvjet za raspolaganje navedenim zemljištem.

Državni ured za reviziju je lokalnim jedinicama naložio donošenje programa i izvješća o izvršenju programa za navedene prihode, a u dijelu izvješćivanja nadležnog ministarstva i donošenja programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem, postupanje u skladu sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu.

Prema podacima iz financijskih izvještaja lokalnih jedinica, dospjela potraživanja iznose 180.876.845,00 kn i čine 70,0 % ukupno iskazanih potraživanja. U cilju potpune i pravodobne naplate potraživanja potrebno je donijeti procedure za naplatu potraživanja, poduzimati mjere za naplatu potraživanja te ustrojiti evidencije o poduzetim mjerama naplate u svrhu sustavnog praćenja potraživanja i utvrđivanja daljnjeg načina postupanja s potraživanjima.

Procedurom za naplatu potraživanja potrebno je utvrditi vrste prihoda koje se naplaćuju, mjere naplate koje treba poduzimati, visinu i starost duga za koje će se pokretati određeni postupci naplate, praćenje naplate po poduzetim mjerama te drugi podaci koji su značajni za naplatu prihoda. Iako donošenje navedene procedure nije propisano zakonom, njihovo donošenje je u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja jer se donošenjem i primjenom procedura osigurava jednako postupanje kod naplate istih ili sličnih potraživanja. Neke lokalne jedinice kod kojih su utvrđeni propusti u naplati potraživanja navedene procedure nisu donijele, donesene procedure nisu u potpunosti primjenjive ili procedurama nisu utvrđene mjere naplate koje je potrebno poduzimati i način praćenja naplate po poduzetim mjerama.

Lokalne jedinice su u 2020. poduzimale mjere naplate potraživanja u znatno manjem obujmu u odnosu na prethodne godine zbog okolnosti izazvanih epidemijom koronavirusa. Predstavnička tijela nekih lokalnih jedinica donijela su odluke kojima se, između ostalog, obustavlja pokretanje postupaka prisilne naplate potraživanja, osim u slučajevima nastupa zastare potraživanja. Za naplatu potraživanja u pravilu su upućivane opomene. Pojedine lokalne jedinice za naplatu potraživanja nisu upućivale ni opomene ili su opomene upućivale samo za pojedine vrste potraživanja. Revizijom je utvrđeno da te lokalne jedinice nisu poduzimale mjere naplate potraživanja ni u prethodnim godinama. To potvrđuje i činjenica da su iskazale vrijednosno značajna potraživanja kojima su prošli rokovi dospelosti i po nekoliko godina te da su zbog nepoduzimanja ili nepravodobnog poduzimanja mjera naplate otpisale vrijednosno značajna potraživanja.

U svrhu poboljšanja učinkovitosti mjera za naplatu potraživanja, Državni ured za reviziju je lokalnim jedinicama preporučivao sustavnu razradu dospjelih nenaplaćenih potraživanja, pridržavanje donesenih procedura za naplatu potraživanja te izvješćivanje o poduzetim mjerama naplate. Lokalnim jedinicama koje, osim upućivanja opomena, nisu poduzimale druge mjere za naplatu, naloženo je poduzimanje raspoloživih mjera za naplatu potraživanja.

– **Rashodi i obveze**

Lokalne jedinice koriste sredstva za obavljanje djelatnosti utvrđene Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20). Kako bi se postigli očekivani rezultati, potrebno je raspoloživa sredstva koristiti u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Nepravilnosti u vezi s rashodima odnose se na rashode za zaposlene, materijalne rashode, naknade građanima i kućanstvima te tekuće donacije.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 150.856.876,00 kn. Udjel ovih rashoda u ukupnim rashodima i izdacima lokalnih jedinica je od 2,3 % do 25,1 %. Odnose se na brutoplaće, doprinose na plaću i druge rashode za zaposlene (prigodne darove, nagrade i potpore, otpremnine).

Način obračuna i isplate plaće i naknade zakonskih predstavnika lokalnih jedinica i njihovih zamjenika, plaće službenika i namještenika te proračunska ograničenja plaća (masa sredstava za plaće) u lokalnim jedinicama propisani su Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10). Masa sredstava za plaće lokalnih jedinica (izuzev tri) bila je u okviru propisanog iznosa, ali neke nisu obračunale i isplatile plaće prema svojim unutarnjim aktima. Pojedini obračuni plaća i naknade plaća ne sadrže pojedine podatke (ostvareni sati redovnog i prekovremenog rada, dodaci na plaću) na temelju kojih su plaće odnosno naknade obračunane, a koji su propisani Pravilnikom o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine (Narodne novine 32/15, 102/15 i 35/17).

U okviru rashoda za zaposlene iskazani su rashodi za naknade za natprosječne rezultate u radu. Mogućnost isplate navedene naknade propisana je Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi uz određene uvjete i kriterije koje lokalne jedinice trebaju utvrditi svojim unutarnjim aktima. Pojedine lokalne jedinice koje su isplaćivale navedene naknade nisu unutarnjim aktima utvrdile kriterije i mjerila za utvrđivanje natprosječnih rezultata ili su kriteriji navedeni opisno, bez utvrđene važnosti svakog kriterija na temelju kojih će se odrediti visina naknade.

U okviru materijalnih rashoda iskazani su rashodi za korištenje mobilnih telefona i poslovnih kartica te rashodi za reprezentaciju. Neke lokalne jedinice nisu donijele unutarnji akt kojim bi se utvrdile osobe koje imaju pravo korištenja te način i uvjeti u vezi s korištenjem mobilnih telefona, poslovnih kartica i sredstava reprezentacije.

U okviru materijalnih rashoda iskazani su i rashodi u vezi s obavljanjem komunalnih djelatnosti te održavanjem i građenjem komunalne infrastrukture. Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu, obavljanje komunalnih djelatnosti može se organizirati na više načina. Mogu se povjeriti trgovačkom društvu ili ustanovi u vlasništvu lokalnih jedinica, vlastitom pogonu te pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji odnosno na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Odluku o načinu povjeravanja komunalnih djelatnosti treba donijeti predstavničko tijelo lokalne jedinice. Kada se obavljanje komunalne djelatnosti povjerava pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, postupak odabira osobe s kojom se sklapa ugovor te sklapanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Nepravilnosti u području komunalnog gospodarstva najčešće se odnose na izravno povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti pravnim i fizičkim osobama, bez provedenih propisanih postupaka (javnih natječaja ili prikupljanja ponuda). Lokalne jedinice nisu s izvoditeljima zaključile ugovore tako da nisu uređena međusobna prava i obveze u vezi s obavljanjem komunalnih djelatnosti ili ugovori ne sadrže pojedine propisane elemente odnosno vrstu i opseg poslova, vrijeme na koje se poslovi povjeravaju, način određivanja cijene za obavljanje poslova te način i rokove plaćanja izvršenih usluga. Pojedine lokalne jedinice nisu utvrdile način na koji će povjeriti obavljanje nekih komunalnih djelatnosti, a pojedine ih nisu povjerile na način utvrđen odlukama o komunalnim djelatnostima (umjesto komunalnom društvu u njihovu vlasništvu, povjerene su drugim pravnim osobama na temelju ugovora).

U proračunima lokalnih jedinica osiguravaju se sredstva za novčane naknade i socijalne usluge stanovnicima na njihovu području, na način propisan Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20). Člankom 117. navedenog Zakona propisana su obvezna prava iz socijalne skrbi (troškovi ogrjeva i naknada za podmirenje troškova stanovanja) za koje sredstva trebaju osigurati lokalne jedinice te uvjeti i kriteriji za ostvarivanje tih prava. Lokalne jedinice mogu osigurati sredstva za novčane naknade i socijalne usluge stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno spomenutim Zakonom, na način propisan njihovim unutarnjim aktom.

Ukupni rashodi za naknade građanima i kućanstvima lokalnih jedinica ostvareni su u iznosu od 94.717.261,00 kn. U okviru ovih rashoda lokalne jedinice iskazale su rashode za pomoći građanima i kućanstvima za podmirenje troškova stanovanja, naknade za troškove liječničkih pregleda, jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim osobama, podmirenje pogrebnih troškova te podmirenje dijela troškova boravka djece u jaslicama i dječjim vrtićima. Pojedine lokalne jedinice nisu donijele unutarnji akt kojim bi se utvrdili uvjeti, kriteriji i postupci za dodjelu pomoći i naknada ili se donesenih uvjeta, kriterija i postupaka nisu pridržavale. Također, pojedine lokalne jedinice su jednokratne novčane pomoći isplaćivale korisnicima prema njihovim zahtjevima bez priloženih isprava kojima se trebalo dokazati postojanje uvjeta za ostvarivanje prava na pomoć. Pojedine nisu vodile evidenciju o ostvarenim pravima u sustavu socijalne skrbi, nisu o tome sastavile izvješće i dostavile ga županiji, što je obveza prema Zakonu o socijalnoj skrbi.

Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni u iznosu od 145.774.635,00 kn odnose se na rashode za tekuće i kapitalne donacije. U okviru navedenih rashoda evidentirane su tekuće donacije udrugama i drugim neprofitnim organizacijama za financiranje javnih potreba po programima i projektima u području kulture, sporta, socijalne skrbi, zdravstva, tehničke kulture, predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja te drugim područjima od značaja za lokalnu jedinicu.

Pri ugovaranju i financiranju programa od interesa za opće dobro lokalne jedinice dužne su svojim aktima propisati uvjete, mjerila, kriterije i postupke za dodjelu donacija prema Uredbi o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15). Nepravilnosti su uočene kod lokalnih jedinica koje svojim aktima nisu propisale uvjete, kriterije i postupke za dodjelu donacija ili ih nisu primjenjivale kod odabira programa odnosno projekata. Neke lokalne jedinice nisu provodile javne natječaje, nego su sredstva korisnicima dodijelile na temelju zahtjeva i pojedinačnih odluka zakonskog predstavnika lokalne jedinice. Također, s nekim korisnicima nisu zaključeni ugovori za financiranje programa odnosno projekata, nije provedena kontrola namjenskog utroška sredstava, a na mrežnim stranicama lokalnih jedinica nisu objavljeni podaci o dodjeli donacija.

U proračunima lokalnih jedinica osiguravaju se sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti, djelatnosti gradskih i općinskih društava Hrvatskog Crvenog križa i stanica gorske službe spašavanja. Zakonom o vatrogastvu (Narodne novine 125/19) i Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine 71/10), propisana je osnovica i stopa za izračun izdvajanja sredstava iz proračuna lokalnih jedinica. Prema Zakonu o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (Narodne novine 79/06 i 110/15), lokalne jedinice donose program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja te su obvezne s Hrvatskom gorskom službom spašavanja sklopiti sporazum o postojanju zajedničkog interesa za djelovanje stanice kojim će urediti način i uvjete za njezino financiranje. Uočeno je da pojedine lokalne jedinice nisu doznačile sredstva za financiranje navedenih djelatnosti ili nisu doznačile u propisanom iznosu, a s Hrvatskom gorskom službom spašavanja nisu sklopile sporazum.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, dospjele obveze lokalnih jedinica iznosile su 109.604.018,00 kn. Ukupni manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 80.033.058,00 kn iskazalo je 29 lokalnih jedinica. Pojedine lokalne jedinice su se zbog poteškoća s likvidnošću kratkoročno zaduživale, a dospjele obveze po kratkoročnim kreditima podmirivale su novim zaduživanjima. Zakonom o proračunu propisano je da se lokalna jedinica može kratkoročno zadužiti najduže do 12 mjeseci, bez mogućnosti daljnjeg reprogramiranja ili podmirivanja postojećih obveza po kratkoročnim kreditima ili zajmovima uzimanjem novih kratkoročnih kredita ili zajmova. Lokalnim jedinicama koje su iskazale značajne manjkove prihoda i primitaka i nepodmirene dospjele obveze Državni ured za reviziju predložio je donošenje plana o načinu podmirenja obveza i pokriću manjka prihoda i primitaka. Obveza donošenja višegodišnjeg plana uravnoteženja proračuna u slučaju da lokalne jedinice ne mogu manjak prihoda podmiriti do kraja proračunske godine propisana je novim Zakonom o proračunu (Narodne novine 144/21), koji se primjenjuje od 2022.

– Javna nabava

U postupcima javne nabave lokalne jedinice obvezne su primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20) i druge provedbene propise koji uređuju područje javne nabave. Postupke nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) lokalne jedinice obvezne su urediti unutarnjim aktom. Prema podacima iz statističkih izvješća o javnoj nabavi (dvije lokalne jedinice statističko izvješće nisu sastavile), vrijednost nabave lokalnih jedinica na koju se primjenjivao Zakon o javnoj nabavi iznosila je 413.145.615,00 kn, a vrijednost jednostavne nabave 263.463.255,00 kn.

Nepravilnosti i propusti u vezi s javnom nabavom odnosile su se na plan nabave, unutarnje akte o jednostavnoj nabavi, provođenje postupaka nabave, evidencije o nabavi i objave na mrežnim stranicama.

Lokalne jedinice, kao javni naručitelji, obvezne su donijeti plan nabave za proračunsku godinu u roku od 30 dana od donošenja proračuna i ažurirati ga prema potrebi. U planu nabave navode se predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Lokalne jedinice (izuzev tri) donijele su plan nabave, ali pojedini planovi te izmjene i dopune planova nabave nisu objavljeni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Pojedine lokalne jedinice tijekom godine nisu ažurirale planove nabave, odnosno nisu donosile izmjene plana nabave unatoč značajnim odstupanjima od planiranih nabava. Kod pojedinih lokalnih jedinica ostvarenje značajno odstupa od planiranih nabava, iako su tijekom godine donosile veći broj izmjena plana nabave. Nadalje, planovi nabave nisu sadržavali podatke o nekim predmetima nabave koji su tijekom godine nabavljeni, a sadržavali su podatke o predmetima nabave za koje postupci nabave nisu provedeni ili su provedeni u prethodnoj godini. Iz navedenog proizlazi da su lokalne jedinice više pozornosti trebale posvetiti planiranju nabave roba, radova i usluga kako bi planovi nabave bili realni pokazatelji potreba lokalnih jedinica za nabavom.

Prema odredbama članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj unutarnjim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Naručitelj je obvezan unutarnji akt te sve njegove kasnije promjene objaviti na mrežnim stranicama.

Pri donošenju akta o jednostavnoj nabavi kod nekih lokalnih jedinica nisu uzeta u obzir osnovna načela javne nabave, a naročito načelo tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, transparentnosti i zabrane diskriminacije, odnosno nije omogućena potpuna i otvorena konkurentnost u provođenju i ugovaranju nabave. Tako su pojedine lokalne jedinice utvrdile visoke pragove za nabavu roba, radova i usluga bez provedbe postupaka nabave, ispostavljanjem narudžbenica ili izravnim ugovaranjem s gospodarskim subjektom prema vlastitom izboru. Pojedine lokalne jedinice aktom o jednostavnoj nabavi nisu propisale obvezu objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama, nego su pozivi na dostavu ponuda upućivani na adrese istim subjektima.

Također, nisu utvrđeni uvjeti i kriteriji za odabir gospodarskih subjekata kojima će biti upućen poziv na dostavu ponuda ni obveza istraživanja i analize tržišta prije upućivanja poziva na dostavu ponuda. Nadalje, pojedinim aktima o jednostavnoj nabavi određeni su prekratki rokovi za dostavu ponuda, što može utjecati na broj ponuda i njihovu kvalitetu.

S obzirom na to da su lokalne jedinice obvezne postupke jednostavne nabave provoditi na način koji omogućava učinkovitu nabavu te ekonomično trošenje proračunskih sredstava, Državni ured za reviziju preporučio je unutarnjim aktom o jednostavnoj nabavi promicati potpunu i otvorenu konkurentnost nabave, poštujući načela javne nabave.

Nepravilnosti i propusti u vezi s javnom nabavom utvrđeni su kod manjeg broja lokalnih jedinica. U pojedinim slučajevima su usluge pojedinačne vrijednosti veće od 200.000,00 kn i radovi pojedinačne vrijednosti veće od 500.000,00 kn nabavljeni jednostavnom nabavom ili izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupke javne nabave. Za neke usluge i radove nisu provedeni odgovarajući postupci nabave jer su provedeni prema procijenjenoj vrijednosti nabave koje nisu bile valjano određene. Nekoliko lokalnih jedinica je radove na uređenju cesta i objekata povjerilo trgovačkim društvima u njihovu vlasništvu pozivajući se na izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi. Odredbama članka 33. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da se odredbe Zakona ne primjenjuju na ugovore o javnoj nabavi koje javni naručitelj dodjeljuje drugoj pravnoj osobi ako nad tom pravnom osobom samostalno ili zajedno s drugim javnim naručiteljima obavlja kontrolu sličnu onoj koju provodi nad svojim poslovnim jedinicama, ako pravna osoba pod kontrolom obavlja više od 80,0 % svojih djelatnosti u izvršavanju zadataka koje joj je povjerio jedan ili više javnih naručitelja koji nad njome provode kontrolu ili koje su joj povjerile druge pravne osobe nad kojima jedan ili više tih javnih naručitelja provode kontrolu. Dokumentacija iz koje bi bilo razvidno da su ispunjeni propisani uvjeti za primjenu izuzeća lokalne jedinice nisu pribavile.

Kod jednostavne nabave nisu primijenjeni načini nabave propisani unutarnjim aktima, jer su robe, radovi i usluge nabavljani izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupak prikupljanja ponuda. Pojedine lokalne jedinice nisu ustrojile evidenciju provedenih postupaka jednostavne nabave koja bi trebala sadržavati predmete jednostavne nabave te podatke o realizaciji zaključenih ugovora i izdanih narudžbenica. Iako vođenje navedene evidencije nije propisano Zakonom o javnoj nabavi, navedeno je potrebno zbog praćenja ostvarenja plana nabave, obveze iskazivanja podataka o vrijednosti jednostavne nabave u statističkom izvješću o javnoj nabavi i registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Lokalne jedinice koje ne vode navedenu evidenciju u statističko izvješće o javnoj nabavi nisu unijele podatke o jednostavnoj nabavi ili podaci o jednostavnoj nabavi nisu točni.

Zakonom o javnoj nabavi propisana je obveza praćenja izvršenja ugovora ustrojanjem registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i njegovom objavom u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi propisani su podaci koje treba sadržavati registar ugovora, a u njemu se navode predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Lokalne jedinice ustrojile su registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, ali pojedini registri nisu ažurirani u propisanom roku od šest mjeseci i ne sadrže podatke na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave ili neke obvezne elemente (datum izvršenja ugovora i ukupno isplaćeni iznos s porezom na dodanu vrijednost).

Zakonom o javnoj nabavi propisano je da je javni naručitelj obavezan poduzeti prikladne mjere da učinkovito spriječi, prepozna i ukloni sukobe interesa u vezi s postupkom javne nabave kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja i osiguralo jednako postupanje prema svim gospodarskim subjektima. Predstavnici naručitelja obvezni su potpisati izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa. Naručitelj je na temelju izjava svojih predstavnika na svojim mrežnim stranicama dužan objaviti popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njim povezane osobe u sukobu interesa ili obavijest da takvi subjekti ne postoje, što su pojedine lokalne jedinice propustile učiniti.

Lokalnim jedinicama kod kojih su utvrđene nepravilnosti i propusti u području nabave, Državni ured za reviziju naložio je postupanje u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi i Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

– Imovina i druge nepravilnosti

Imovina revizijom obuhvaćenih lokalnih jedinica iskazana je u vrijednosti od 7.921.626.266,00 kn, od čega se na nefinancijsku imovinu (zemljište, građevinski objekti, oprema, imovina u pripremi i druga imovina) odnosi 6.651.368.973,00 kn ili 84,0 %, a na financijsku imovinu (dionice i udjeli u glavnici, potraživanja, novčana sredstva i drugo) 1.270.257.293,00 kn ili 16,0 %. Lokalne jedinice trebaju imovinom upravljati i raspolagati pažnjom dobrog gospodara.

Nepravilnosti u području imovine odnose se na evidencije o imovini, donošenje planskih dokumenata te upravljanje i raspolaganje imovinom.

Ustrojavanje i vođenje cjelovite i sveobuhvatne evidencije o imovini preduvjet je za učinkovito upravljanje imovinom. Neke lokalne jedinice nemaju cjelovite podatke o imovini, jer u poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost pojedine imovine (zemljišta, ošasna imovina, poslovni prostori, stanovi) koja je u njihovu vlasništvu jer nije utvrđena procijenjena vrijednost. Za imovinu koja prema posebnim propisima treba biti u vlasništvu lokalne jedinice (nerazvrstane ceste, zemljišta groblja) nisu poduzete aktivnosti za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa. Državni ured za reviziju upućivao je lokalne jedinice na obvezujuću Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, koju je donijelo Ministarstvo financija. Obveznici primjene navedene Upute su i lokalne jedinice.

Uputom su propisani načini procjene imovine koja nije evidentirana u poslovnim knjigama, a to su interna procjena, procjena ovlaštenog procjenitelja (u iznimnim slučajevima kada je imovina u postupku otuđenja ili zamjene) te procjena u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano ni moguće procjenjivati.

Osim imovine koja je u vlasništvu lokalnih jedinica, pojedine lokalne jedinice koriste i imovinu koja je u državnom vlasništvu, a vrijednost navedene imovine nije evidentirana u poslovnim knjigama lokalnih jedinica niti raspolažu podacima je li nekretnina koju koristi evidentirana u poslovnim knjigama nadležnog ministarstva koje je imovinu dalo na korištenje. Prema navedenoj Uputi, lokalne jedinice dužne su prije evidentiranja državne imovine u svojim poslovnim knjigama provjeriti s ministarstvom, koje im je imovinu dalo na korištenje, je li navedena državna imovina već evidentirana u njihovoj glavnoj knjizi, kako bi se izbjeglo dvostruko iskazivanje iste imovine.

Propusti u vezi s vođenjem evidencija o imovini utvrđene su i kod lokalnih jedinica koje imaju nekoliko različitih evidencija (analitičku evidenciju dugotrajne imovine, registar imovine te evidenciju o poslovnim prostorima i stanovima), u kojima podaci o imovini nisu usklađeni ni usporedivi.

Državni ured za reviziju naložio je poduzeti aktivnosti za utvrđivanje stvarnog stanja imovine kojom lokalna jedinica raspolaže, procijeniti imovinu te vrijednost evidentirati u poslovnim knjigama. Lokalnim jedinicama koje imaju više različitih evidencija o imovini preporučeno je poduzeti aktivnosti u cilju usklađivanja podataka u navedenim evidencijama.

Kako bi nekretnine bile u funkciji gospodarskog razvoja lokalnih jedinica i koristile se za ostvarivanja ciljeva iz njihova samoupravnog djelokruga, poželjno je uvjete i način upravljanja i raspolaganja nekretninama urediti planskim dokumentima, i to strategijama upravljanja imovinom kojima se utvrđuju srednjoročni ciljevi i smjernice te godišnjim planovima kojima se utvrđuju kratkoročni ciljevi i smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom.

Lokalne jedinice ne pridaju dovoljno pozornosti donošenju i primjeni navedenih dokumenata, što potvrđuje i činjenica da je većina njih u upitniku o fiskalnoj odgovornosti (koji je prilog izvaji o fiskalnoj odgovornosti) utvrdila slabosti u sustavima unutarnjih kontrola u području upravljanja imovinom.

Iako raspolažu vrijednosno značajnom imovinom, neke lokalne jedinice nisu donijele planske dokumente, neke su donijele strategiju upravljanja imovinom, ali nisu donijele godišnje planove upravljanja ni izvještaje o provedbi strategije kako bi se osiguralo praćenje ostvarenja strategije tijekom razdoblja za koje je donesena. Nadalje, kupljene su nekretnine, iako godišnjim planom upravljanja kupnja nije planirana.

Državni ured za reviziju preporučio je donošenje strategije i godišnjih planova upravljanja i raspolaganja imovinom te praćenje i izvješćivanje o ostvarenju planiranih aktivnosti.

Neke lokalne jedinice uložile su značajna sredstva u investicijske projekte (gradnju infrastrukturnih objekata), a prije ulaganja nisu provedena stručna vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti projekata.

Prema Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14), nekretninu u vlasništvu lokalnih jedinica tijela nadležna za njihovo raspolaganje mogu otuđiti ili njom na drugi način raspolagati samo na temelju javnog natječaja i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni. Prema odredbi članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ovlasti za stjecanje i otuđivanje nekretnina i pokretnina lokalnih jedinica ima zakonski predstavnik uz određena ograničenja u vrijednosti imovine do kojih može samostalno raspolagati, a preko tog iznosa odlučuje predstavničko tijelo. Uvjete i postupke zakupa odnosno najma i prodaje nekretnina utvrđuju lokalne jedinice u skladu s posebnim propisima.

Revizijom je utvrđeno da je imovina (građevinsko zemljište) prodana na temelju odluke zakonskog predstavnika, a s obzirom na vrijednost, odluku je trebalo donijeti predstavničko tijelo. Nadalje, prije raspolaganja nekretninama (kupnja, zamjena ili prodaja) za utvrđivanje početne cijene nije pribavljena procjena ovlaštenog sudskog vještaka odnosno procjenitelja (nego su pribavljane informacije iz različitih izvora) ili pribavljeni elaborati o vrijednosti nekretnine nisu dostavljeni procjeniteljskom povjerenstvu radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti sa Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine 78/15).

Pojedine lokalne jedinice koje poslovne prostore i druge objekte (društvene i vatrogasne domove, mrtvačnice) daju u zakup nisu utvrdile neke elemente potrebne za izračun zakupnine (zone u kojima se nalaze poslovni prostori, djelatnosti koje se mogu obavljati unutar određene zone, način i parametre određivanja početne cijene zakupa) ili je zakupnina utvrđena u nižem iznosu od propisane unutarnjim aktom. Nadalje, poslovni prostori dani su u zakup udrugama bez javnog natječaja. Također, uočeno je da nisu utvrđeni uvjeti i mjerila za davanje stanova u najam.

Neke lokalne jedinice dale su svoje sportske objekte na upravljanje i korištenje sportskim zajednicama, a opremu proračunskim korisnicima, ali nisu uredile međusobna prava i obveze u vezi s upravljanjem i korištenjem ili sportske zajednice nisu postupile u skladu s ugovorenim uvjetima, jer nisu lokalnim jedinicama dostavljale na suglasnost godišnji program korištenja objekta i izvješća o poslovanju objekata niti je lokalna jedinica navedene dokumente tražila.

Državni ured za reviziju je lokalnim jedinicama naložio upravljanje i raspolaganje nekretninama u skladu s propisima te njihovim unutarnjim aktima kojima je uređeno ovo područje.

Druge nepravilnosti utvrđene revizijom odnose se na objavu podataka na mrežnim stranicama i sustav unutarnjih kontrola.

Obveza lokalne jedinice da na mrežnim stranicama objavljuje dokumente i druge informacije propisana je Zakonom o pravu na pristup informacija (Narodne novine 25/13 i 85/15). Uz navedeno, obveza objave financijskih izvještaja i izvještaja o izvršenju proračuna propisana je Zakonom o proračunu. Lokalnim jedinicama koje na mrežnim stranicama nisu objavile pojedine dokumente naloženo je postupanje u skladu s navedenim zakonima.

Utvrđene nepravilnosti u poslovanju lokalnih jedinica ukazuju da nisu poduzimane aktivnosti za smanjenje rizika radi osiguranja zakonitosti i pravilnosti te ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u upravljanju proračunskim sredstvima. Lokalne jedinice trebaju uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Neke lokalne jedinice nisu donijele procedure za pojedine poslovne procese (stvaranja ugovornih obveza, preuzimanja obveza po investicijskim projektima, naplate prihoda i zaprimanja računa, izdavanja i obračuna putnih naloga te upravljanja i raspolaganja nekretninama), a pojedine se donesenih procedura nisu pridržavale.

U tablici u nastavku navedena su područja u kojima su utvrđene nepravilnosti koje su utjecale na izražavanje uvjetnog i nepovoljnog mišljenja, prema lokalnim jedinicama.

Tablica broj 5

Područja u kojima su utvrđene nepravilnosti koje su utjecale na izražavanje uvjetnog i nepovoljnog mišljenja, prema lokalnim jedinicama

Redni broj	Lokalna jedinica	Planiranje i izvršenje proračuna	Računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje	Prihodi i potraživanja	Rashodi i obveze	Javna nabava	Imovina i druge nepravilnosti
	1	2	3	4	5	6	7
Gradovi:							
1.	Hvar		x				
2.	Knin		x	x	x	x	
3.	Novi Marof		x				
4.	Novigrad – Cittanova	x	x			x	x
5.	Ogulin		x		x		x
6.	Otok	x	x	x	x		
7.	Pakrac	x	x		x	x	
8.	Sinj	x	x	x			x
9.	Supetar		x		x		x
10.	Sveti Ivan Zelina				x	x	
Općine:							
11.	Belica		x	x		x	
12.	Breznički Hum			x	x	x	
13.	Budinščina	x	x		x	x	
14.	Cetingrad	x	x	x	x	x	x
15.	Civljane		x		x		
16.	Čačinci			x		x	
17.	Čađavica		x		x	x	
18.	Davor			x	x	x	
19.	Draganić		x	x	x	x	
20.	Garčin		x	x			
21.	Goričan		x	x	x	x	

Redni broj	Lokalna jedinica	Planiranje i izvršenje proračuna	Računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje	Prihodi i potraživanja	Rashodi i obveze	Javna nabava	Imovina i druge nepravilnosti
	1	2	3	4	5	6	7
22.	Gračišće		x	x	x	x	
23.	Gradina	x	x	x	x	x	x
24.	Jakovlje		x		x	x	
25.	Jasenice		x	x	x	x	x
26.	Jelsa	x	x		x		x
27.	Kloštar Podravski	x	x		x	x	
28.	Kolan	x	x	x	x	x	
29.	Konjščina	x		x	x	x	
30.	Kula Norinska	x	x	x	x	x	
31.	Lastovo		x		x	x	x
32.	Legrad		x	x			
33.	Lumbarda		x				
34.	Malinska-Dubašnica		x	x	x	x	
35.	Nova Rača	x	x			x	
36.	Novi Golubovec	x	x	x	x	x	
37.	Okučani		x		x		x
38.	Omišalj				x	x	
39.	Orehovica		x				
40.	Perušić		x				
41.	Piće		x		x	x	
42.	Plitvička Jezera		x	x	x	x	
43.	Podcrkavlje		x				
44.	Povljana	x	x	x	x	x	x
45.	Privlaka		x				
46.	Punitovci		x	x	x	x	x
47.	Rasinja		x				
48.	Rešetari	x	x		x		
49.	Rovišće	x	x	x	x	x	
50.	Sokolovac	x	x	x		x	x
51.	Staro Petrovo Selo					x	
52.	Škabrnja		x	x	x	x	

PROVEDBA NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLE REVIZIJE

U skladu sa Zakonom o Državnom uredu za reviziju, Ured provjerava je li subjekt revizije proveo naloge i preporuke koji su dani u prošloj reviziji.

Prema odredbama članka 22. Zakona o Državnom uredu za reviziju, zakonski predstavnik subjekta revizije odnosno zakonski predstavnik subjekta na kojeg se odnosi dani nalog ili preporuka u roku od 60 dana od dana primitka konačnog izvješća o obavljenoj reviziji obavezan je dostaviti Uredu plan provedbe naloga i preporuka, u kojem su navedene aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti i planirano vrijeme za njihovu provedbu. Subjekt revizije obavezan je provesti naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji u rokovima i na način naveden u planu provedbe naloga i preporuka te u pisanom obliku izvijestiti Ured o provedbi pojedinog naloga ili preporuke u roku od 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe.

U izvješću o obavljenoj reviziji lokalnih jedinica, u okviru Provedbe naloga i preporuka, navedeni su podaci o nalogima i preporukama iz prošle revizije i njihov status: provedeno, nije provedeno, djelomično provedeno, u postupku provedbe i nije primjenjivo. Status nije primjenjivo u pravilu se dodjeljuje kada je prestala primjena propisa na temelju kojeg je dan nalog ili subjekt nije provodio aktivnost u vezi s kojom je dan nalog ili preporuka.

Lokalnim jedinicama su u prošlim revizijama dana 562 naloga i preporuke. Provjerama u okviru financijske revizije utvrđeno je da je provedeno 369 ili 65,7 % naloga i preporuka, a djelomično je provedeno ili u postupku provedbe 58 ili 10,3 % naloga i preporuka. Nije provedeno 95 ili 16,9 %, a zbog izmjene propisa nije primjenjivo 40 ili 7,1 % naloga i preporuka. Većina naloga i preporuka po kojima lokalne jedinice nisu postupile odnose se na računovodstveno poslovanje, rashode i naplatu potraživanja. Lokalne jedinice su i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama koji nisu u cijelosti provedeni. Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošloj reviziji, prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 5.

ZAKLJUČAK

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 70 lokalnih jedinica. Prihodi i primici revizijom obuhvaćenih lokalnih jedinica iznose 1.740.874.046,00 kn, a rashodi i izdaci 1.766.880.047,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi u gotovo svim lokalnim jedinicama su prihodi od poreza, koji su ostvareni u iznosu od 858.980.004,00 kn, i prihodi od pomoći u iznosu od 381.494.277,00 kn. Znatna proračunska sredstva utrošena su za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 631.939.286,00 kn i za materijalne rashode u iznosu od 398.362.800,00 kn.

O financijskim izvještajima izraženo je 25 bezuvjetnih, 42 uvjetna i tri nepovoljna mišljenja, a o usklađenosti poslovanja izraženo je 26 bezuvjetnih, 42 uvjetna i dva nepovoljna mišljenja.

Uvjetna i nepovoljna mišljenja o financijskim izvještajima izražena su zbog utvrđenih nepravilnosti u području računovodstvenog poslovanja i financijskog izvještavanja, a odnose se na vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te sastavljanje financijskih izvještaja.

Uvjetna i nepovoljna mišljenja o usklađenosti poslovanja izražena su zbog utvrđenih nepravilnosti u području planiranja i izvršenja proračuna, prihoda i potraživanja, rashoda i obveza, javne nabave i imovine.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste, lokalnim jedinicama dano je 827 naloga i 217 preporuka, čija bi provedba pridonijela realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima te većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te unutarnjim aktima. Nalozi su dani kad lokalna jedinica nije postupila u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, a preporuke kad je ocijenjeno da bi se njihovom provedbom pridonijelo većoj transparentnosti i odgovornosti u trošenju proračunskim sredstvima. Najveći broj preporuka dan je u području javne nabave.

Lokalnim jedinicama su u prošlim revizijama dana 562 naloga i preporuke. Iako je 65,7 % naloga i preporuka provedeno, dio nepravilnosti je ponovljen. Uz navedeno, revizijom su utvrđene i nepravilnosti koje se odnose na primjenu novih, odnosno izmjenu postojećih zakona i provedbenih propisa u područjima računovodstvenog poslovanja, ostvarivanja rashoda te javne nabave.

Na pojavu nepravilnosti i propusta u nekim lokalnim jedinicama utječe i manji broj zaposlenika, osobito na računovodstvenim poslovima. Također, postojeći sustavi unutarnjih kontrola nisu zadovoljavajući, jer pojedini poslovni procesi nisu uređeni unutarnjim aktima odnosno procedurama zbog čega je potrebno više pozornosti posvetiti unaprjeđenju unutarnjih kontrola.

Prihodi i primici lokalnih jedinica

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Prihodi i primici		
		Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
Gradovi:				
1.	Drniš	35.621.169,00	40.576.574,00	113,9
2.	Dugo Selo	57.475.464,00	69.319.539,00	120,6
3.	Grubišno Polje	35.437.269,00	31.818.422,00	89,8
4.	Hvar	48.033.608,00	36.186.967,00	75,3
5.	Knin	59.995.113,00	66.996.268,00	111,7
6.	Lipik	44.302.973,00	30.947.575,00	69,9
7.	Novi Marof	38.659.931,00	50.489.087,00	130,6
8.	Novigrad – Cittanova	53.474.916,00	48.775.609,00	91,2
9.	Ogulin	56.327.842,00	52.470.367,00	93,2
10.	Otok	42.770.215,00	41.849.021,00	97,8
11.	Pakrac	38.092.930,00	39.225.518,00	103,0
12.	Pleternica	62.224.913,00	59.855.781,00	96,2
13.	Sinj	90.633.908,00	92.489.352,00	102,0
14.	Supetar	29.016.489,00	40.443.449,00	139,4
15.	Sveta Nedelja	88.928.337,00	83.174.300,00	93,5
16.	Sveti Ivan Zelina	51.394.509,00	49.774.493,00	96,8
17.	Zaprešić	141.156.196,00	134.467.451,00	95,3
Ukupno (1. – 17.)		973.545.782,00	968.859.773,00	99,5
Općine:				
18.	Belica	11.172.882,00	7.816.623,00	70,0
19.	Beretinec	7.258.431,00	5.852.683,00	80,6
20.	Bošnjaci	14.636.709,00	15.449.207,00	105,6
21.	Breznički Hum	3.691.634,00	3.574.357,00	96,8
22.	Budinščina	8.545.601,00	17.674.139,00	206,8
23.	Cetingrad	9.757.579,00	9.368.637,00	96,0
24.	Civljane	4.138.033,00	3.487.537,00	84,3
25.	Čačinci	10.880.419,00	10.040.000,00	92,3
26.	Čađavica	12.831.049,00	11.316.870,00	88,2
27.	Davor	10.673.405,00	17.783.262,00	166,6
28.	Draganić	11.745.821,00	7.958.997,00	67,8
29.	Đurmanec	13.704.212,00	22.132.021,00	161,5
30.	Garčin	18.290.571,00	12.911.687,00	70,6
31.	Goričan	12.155.143,00	9.633.249,00	79,3
32.	Gornji Knežinec	36.013.514,00	14.553.224,00	40,4
33.	Gračišće	6.697.696,00	14.811.824,00	221,1
34.	Gradina	18.408.196,00	17.440.153,00	94,7
35.	Jakovlje	11.111.215,00	10.735.858,00	96,6
36.	Jasenice	9.358.670,00	16.842.825,00	180,0
37.	Jelsa	26.404.466,00	22.395.499,00	84,8
38.	Kloštar Podravski	13.059.648,00	11.241.360,00	86,1
39.	Kolan	14.560.136,00	12.369.500,00	85,0
40.	Konjščina	16.132.523,00	15.005.833,00	93,0
41.	Koška	11.669.901,00	12.377.102,00	106,1
42.	Kotoriba	13.369.733,00	18.895.917,00	141,3
43.	Kula Norinska	10.116.590,00	4.964.610,00	49,1

Redni broj	Lokalna jedinica	Prihodi i primici		
		Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
44.	Lastovo	2.605.565,00	3.264.486,00	125,3
45.	Legrad	7.604.632,00	15.300.076,00	201,2
46.	Lukač	14.555.332,00	14.168.499,00	97,3
47.	Lumbarda	4.793.725,00	8.777.760,00	183,1
48.	Malinska-Dubašnica	41.782.605,00	35.034.281,00	83,8
49.	Nova Rača	12.120.968,00	14.142.298,00	116,7
50.	Novi Golubovec	3.652.432,00	3.538.651,00	96,9
51.	Okučani	11.777.066,00	14.272.323,00	121,2
52.	Omišalj	34.010.664,00	29.836.305,00	87,7
53.	Orehovica	7.916.462,00	8.140.161,00	102,8
54.	Perušić	19.153.358,00	29.473.318,00	153,9
55.	Pižan	10.597.337,00	10.768.392,00	101,6
56.	Plitvička Jezera	32.606.686,00	28.717.954,00	88,1
57.	Podcrkavlje	9.377.270,00	8.024.890,00	85,6
58.	Povljana	7.734.530,00	8.488.220,00	109,7
59.	Privlaka	11.537.942,00	11.938.658,00	103,5
60.	Punitovci	10.240.663,00	11.181.218,00	109,2
61.	Rasinja	10.200.619,00	8.940.359,00	87,6
62.	Rešetari	16.468.623,00	42.350.860,00	257,2
63.	Rovišće	19.207.355,00	15.816.196,00	82,3
64.	Ružić	8.428.134,00	7.474.431,00	88,7
65.	Sokolovac	11.506.084,00	9.075.187,00	78,9
66.	Staro Petrovo Selo	18.527.439,00	15.609.736,00	84,3
67.	Škabrnja	4.850.772,00	4.317.941,00	89,0
68.	Udbina	9.835.751,00	10.570.292,00	107,5
69.	Viškovo	57.783.812,00	67.133.672,00	116,2
70.	Vladislavci	10.743.878,00	9.025.135,00	84,0
Ukupno (18. – 70.)		746.003.481,00	772.014.273,00	103,5
Sveukupno (1. – 70.)		1.719.549.263,00	1.740.874.046,00	101,2

Rashodi i izdaci lokalnih jedinica

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Rashodi i izdaci		
		Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
Gradovi:				
1.	Drniš	35.435.231,00	32.321.934,00	91,2
2.	Dugo Selo	54.932.401,00	61.474.475,00	111,9
3.	Grubišno Polje	29.972.684,00	41.692.265,00	139,1
4.	Hvar	46.650.339,00	33.868.438,00	72,6
5.	Knin	52.402.236,00	69.540.436,00	132,7
6.	Lipik	43.309.610,00	32.179.692,00	74,3
7.	Novi Marof	32.888.067,00	63.174.550,00	192,1
8.	Novigrad – Cittanova	49.738.392,00	59.218.147,00	119,1
9.	Ogulin	49.414.050,00	67.449.997,00	136,5
10.	Otok	46.587.178,00	45.078.408,00	96,8
11.	Pakrac	37.909.875,00	40.467.956,00	106,7
12.	Pleternica	73.438.751,00	53.194.454,00	72,4
13.	Sinj	93.892.066,00	81.918.529,00	87,2
14.	Supetar	32.031.541,00	41.555.361,00	129,7
15.	Sveta Nedelja	112.963.239,00	95.989.394,00	85,0
16.	Sveti Ivan Zelina	54.147.001,00	47.745.979,00	88,2
17.	Zaprešić	138.098.520,00	133.397.346,00	96,6
Ukupno (1. – 17.)		983.811.181,00	1.000.267.361,00	101,7
Općine:				
18.	Belica	10.831.014,00	7.919.598,00	73,1
19.	Beretinec	8.428.517,00	5.348.461,00	63,5
20.	Bošnjaci	12.368.787,00	16.941.563,00	137,0
21.	Brežnički Hum	3.150.681,00	3.332.543,00	105,8
22.	Budinščina	9.631.613,00	16.225.610,00	168,5
23.	Cetingrad	9.947.861,00	9.131.740,00	91,8
24.	Civljane	3.842.782,00	3.457.419,00	90,0
25.	Čačinci	9.064.419,00	12.405.909,00	136,9
26.	Čađavica	10.905.022,00	12.551.909,00	115,1
27.	Davor	13.037.860,00	17.399.337,00	133,5
28.	Draganić	11.933.310,00	6.687.329,00	56,0
29.	Đurmanec	13.878.442,00	21.141.814,00	152,3
30.	Garčin	16.901.202,00	16.379.249,00	96,9
31.	Goričan	11.954.276,00	8.461.412,00	70,8
32.	Gornji Kneginec	33.998.817,00	16.456.643,00	48,4
33.	Gračišće	7.273.339,00	11.733.400,00	161,3
34.	Gradina	17.212.587,00	17.516.456,00	101,8
35.	Jakovlje	11.356.345,00	11.091.905,00	97,7
36.	Jasenice	7.982.325,00	20.451.096,00	256,2
37.	Jelsa	26.729.075,00	25.288.786,00	94,6
38.	Kloštar Podravski	12.644.383,00	12.734.223,00	100,7
39.	Kolan	14.355.830,00	12.152.351,00	84,7
40.	Konjščina	15.307.668,00	13.883.492,00	90,7
41.	Koška	10.728.268,00	13.112.793,00	122,2
42.	Kotoriba	11.004.672,00	9.711.011,00	88,2
43.	Kula Norinska	9.832.302,00	4.843.532,00	49,3

Redni broj	Lokalna jedinica	Rashodi i izdaci		
		Prethodna godina	Tekuća godina	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
44.	Lastovo	2.325.546,00	2.556.378,00	109,9
45.	Legrad	9.484.420,00	14.673.156,00	154,7
46.	Lukač	16.470.390,00	11.437.830,00	69,4
47.	Lumbarda	6.062.016,00	7.866.924,00	129,8
48.	Malinska-Dubašnica	41.260.873,00	36.572.451,00	88,6
49.	Nova Rača	14.427.310,00	10.730.579,00	74,4
50.	Novi Golubovec	3.592.969,00	3.721.440,00	103,6
51.	Okučani	11.290.201,00	12.368.444,00	109,6
52.	Omišalj	36.713.062,00	26.271.387,00	71,6
53.	Orehovica	8.473.860,00	7.119.781,00	84,0
54.	Perušić	17.372.464,00	33.397.076,00	192,2
55.	Pićan	10.582.586,00	10.166.735,00	96,1
56.	Plitvička Jezera	32.275.344,00	27.100.015,00	84,0
57.	Podcrkavlje	7.140.694,00	10.630.850,00	148,9
58.	Povljana	7.580.252,00	7.829.236,00	103,3
59.	Privlaka	15.249.056,00	9.401.012,00	61,6
60.	Punitovci	10.533.424,00	11.886.708,00	112,8
61.	Rasinja	13.217.229,00	7.928.116,00	60,0
62.	Rešetari	16.026.697,00	38.434.109,00	239,8
63.	Rovišće	15.933.019,00	19.084.001,00	119,8
64.	Ružić	9.783.752,00	8.234.532,00	84,2
65.	Sokolovac	10.510.844,00	8.466.809,00	80,6
66.	Staro Petrovo Selo	15.782.259,00	20.066.479,00	127,1
67.	Škabrnja	4.639.703,00	4.211.100,00	90,8
68.	Udbina	7.536.365,00	8.302.195,00	110,2
69.	Viškovo	54.672.621,00	73.458.490,00	134,4
70.	Vladislavci	9.007.397,00	8.337.272,00	92,6
Ukupno (18. – 70.)		732.245.750,00	766.612.686,00	104,7
Sveukupno (1. – 70.)		1.716.056.931,00	1.766.880.047,00	103,0

Prilog 3

Financijski rezultati lokalnih jedinica

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Prihodi i primici	Rashodi i izdaci	Višak/ manjak	Kumulativni višak/manjak
	1	2	3	4	5
Gradovi:					
1.	Drniš	40.576.574,00	32.321.934,00	8.254.640,00	8.585.181,00
2.	Dugo Selo	69.319.539,00	61.474.475,00	7.845.064,00	9.175.972,00
3.	Grubišno Polje	31.818.422,00	41.692.265,00	-9.873.843,00	-5.055.311,00
4.	Hvar	36.186.967,00	33.868.438,00	2.318.529,00	13.226.596,00
5.	Knin	66.996.268,00	69.540.436,00	-2.544.168,00	8.284.384,00
6.	Lipik	30.947.575,00	32.179.692,00	-1.232.117,00	-4.728.877,00
7.	Novi Marof	50.489.087,00	63.174.550,00	-12.685.463,00	-2.283.828,00
8.	Novigrad – Cittanova	48.775.609,00	59.218.147,00	-10.442.538,00	-307.466,00
9.	Ogulin	52.470.367,00	67.449.997,00	-14.979.630,00	-810.890,00
10.	Otok	41.849.021,00	45.078.408,00	-3.229.387,00	-7.640.725,00
11.	Pakrac	39.225.518,00	40.467.956,00	-1.242.438,00	421.472,00
12.	Pleternica	59.855.781,00	53.194.454,00	6.661.327,00	637.762,00
13.	Sinj	92.489.352,00	81.918.529,00	10.570.823,00	23.404.833,00
14.	Supetar	40.443.449,00	41.555.361,00	-1.111.912,00	-10.177.488,00
15.	Sveta Nedelja	83.174.300,00	95.989.394,00	-12.815.094,00	-6.528.023,00
16.	Sveti Ivan Zelina	49.774.493,00	47.745.979,00	2.028.514,00	-2.193.517,00
17.	Zaprešić	134.467.451,00	133.397.346,00	1.070.105,00	-6.419.064,00
Ukupno (1. – 17.)		968.859.773,00	1.000.267.361,00	-31.407.588,00	17.591.011,00
Općine:					
18.	Belica	7.816.623,00	7.919.598,00	-102.975,00	2.269.122,00
19.	Beretinec	5.852.683,00	5.348.461,00	504.222,00	-1.588.864,00
20.	Bošnjaci	15.449.207,00	16.941.563,00	-1.492.356,00	431.260,00
21.	Breznički Hum	3.574.357,00	3.332.543,00	241.814,00	-555.627,00
22.	Budinščina	17.674.139,00	16.225.610,00	1.448.529,00	-1.101.611,00
23.	Cetingrad	9.368.637,00	9.131.740,00	236.897,00	1.269.720,00
24.	Civljane	3.487.537,00	3.457.419,00	30.118,00	1.687.309,00
25.	Čačinci	10.040.000,00	12.405.909,00	-2.365.909,00	-631.132,00
26.	Čadavica	11.316.870,00	12.551.909,00	-1.235.039,00	-271.274,00
27.	Davor	17.783.262,00	17.399.337,00	383.925,00	-2.538.725,00
28.	Draganić	7.958.997,00	6.687.329,00	1.271.668,00	1.967.622,00
29.	Đurmanec	22.132.021,00	21.141.814,00	990.207,00	866.734,00
30.	Garčin	12.911.687,00	16.379.249,00	-3.467.562,00	-3.295.886,00
31.	Goričan	9.633.249,00	8.461.412,00	1.171.837,00	1.150.837,00
32.	Gornji Kneginec	14.553.224,00	16.456.643,00	-1.903.419,00	1.823.854,00
33.	Gračišće	14.811.824,00	11.733.400,00	3.078.424,00	2.635.472,00
34.	Gradina	17.440.153,00	17.516.456,00	-76.303,00	1.356.379,00
35.	Jakovlje	10.735.858,00	11.091.905,00	-356.047,00	339.546,00
36.	Jasenice	16.842.825,00	20.451.096,00	-3.608.271,00	-2.464.245,00
37.	Jelsa	22.395.499,00	25.288.786,00	-2.893.287,00	-6.119.445,00
38.	Kloštar Podravski	11.241.360,00	12.734.223,00	-1.492.863,00	-2.364.981,00
39.	Kolan	12.369.500,00	12.152.351,00	217.149,00	-118.963,00
40.	Konjščina	15.005.833,00	13.883.492,00	1.122.341,00	-774.702,00
41.	Koška	12.377.102,00	13.112.793,00	-735.691,00	5.948.441,00
42.	Kotoriba	18.895.917,00	9.711.011,00	9.184.906,00	12.856.658,00
43.	Kula Norinska	4.964.610,00	4.843.532,00	121.078,00	740.267,00

Redni broj	Lokalna jedinica	Prihodi i primici	Rashodi i izdaci	Višak/ manjak	Kumulativni višak/ manjak
	1	2	3	4	5
44.	Lastovo	3.264.486,00	2.556.378,00	708.108,00	102.468,00
45.	Legrad	15.300.076,00	14.673.156,00	626.920,00	321.722,00
46.	Lukač	14.168.499,00	11.437.830,00	2.730.669,00	2.616.822,00
47.	Lumbarda	8.777.760,00	7.866.924,00	910.836,00	1.659.889,00
48.	Malinska-Dubašnica	35.034.281,00	36.572.451,00	-1.538.170,00	7.308.825,00
49.	Nova Rača	14.142.298,00	10.730.579,00	3.411.719,00	2.108.624,00
50.	Novi Golubovec	3.538.651,00	3.721.440,00	-182.789,00	343.363,00
51.	Okučani	14.272.323,00	12.368.444,00	1.903.879,00	4.096.932,00
52.	Omišalj	29.836.305,00	26.271.387,00	3.564.918,00	3.571.232,00
53.	Orehovica	8.140.161,00	7.119.781,00	1.020.380,00	2.501.696,00
54.	Perušić	29.473.318,00	33.397.076,00	-3.923.758,00	-4.159.079,00
55.	Pićan	10.768.392,00	10.166.735,00	601.657,00	-975.547,00
56.	Plitvička Jezera	28.717.954,00	27.100.015,00	1.617.939,00	2.944.223,00
57.	Podcrkavlje	8.024.890,00	10.630.850,00	-2.605.960,00	177.224,00
58.	Povljana	8.488.220,00	7.829.236,00	658.984,00	658.984,00
59.	Privlaka	11.938.658,00	9.401.012,00	2.537.646,00	3.180.717,00
60.	Punitovci	11.181.218,00	11.886.708,00	-705.490,00	-472.185,00
61.	Rasinja	8.940.359,00	7.928.116,00	1.012.243,00	-1.823.393,00
62.	Rešetari	42.350.860,00	38.434.109,00	3.916.751,00	2.228.463,00
63.	Rovišće	15.816.196,00	19.084.001,00	-3.267.805,00	1.853.403,00
64.	Ružić	7.474.431,00	8.234.532,00	-760.101,00	-112.307,00
65.	Sokolovac	9.075.187,00	8.466.809,00	608.378,00	4.452.750,00
66.	Staro Petrovo Selo	15.609.736,00	20.066.479,00	-4.456.743,00	9.699.262,00
67.	Škabrnja	4.317.941,00	4.211.100,00	106.841,00	-1.182.383,00
68.	Udbina	10.570.292,00	8.302.195,00	2.268.097,00	4.754.741,00
69.	Viškovo	67.133.672,00	73.458.490,00	-6.324.818,00	-3.337.520,00
70.	Vladislavci	9.025.135,00	8.337.272,00	687.863,00	1.923.255,00
Ukupno (18. – 70.)		772.014.273,00	766.612.686,00	5.401.587,00	57.959.947,00
Sveukupno (1. – 70.)		1.740.874.046,00	1.766.880.047,00	-26.006.001,00	75.550.958,00

Prilog 4

Potraživanja i obveze lokalnih jedinica

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Potraživanja	Obveze
	1	2	3
Gradovi:			
1.	Drniš	7.616.706,00	13.035.939,00
2.	Dugo Selo	11.671.060,00	10.926.370,00
3.	Grubišno Polje	11.630.105,00	8.543.017,00
4.	Hvar	6.248.058,00	7.866.396,00
5.	Knin	4.206.760,00	11.894.196,00
6.	Lipik	3.508.009,00	5.662.810,00
7.	Novi Marof	1.563.136,00	8.345.844,00
8.	Novigrad – Cittanova	10.604.470,00	28.866.865,00
9.	Ogulin	8.933.289,000	8.784.265,00
10.	Otok	8.988.379,00	11.553.159,00
11.	Pakrac	4.696.547,00	3.265.190,00
12.	Pleternica	2.394.158,00	11.205.446,00
13.	Sinj	9.344.538,00	1.811.037,00
14.	Supetar	11.351.758,00	31.121.604,00
15.	Sveta Nedelja	5.134.754,00	15.168.551,00
16.	Sveti Ivan Zelina	3.743.738,00	8.064.374,00
17.	Zaprešić	12.142.791,00	28.484.753,00
Ukupno (1. – 17.)		123.778.256,00	214.599.816,00
Općine:			
18.	Belica	1.100.092,00	860.242,00
19.	Beretinac	65.184,00	2.305.675,00
20.	Bošnjaci	9.165.960,00	1.237.780,00
21.	Breznički Hum	254.629,00	1.066.917,00
22.	Budinščina	244.501,00	6.302.338,00
23.	Cetingrad	1.118.655,00	349.512,00
24.	Civljane	112.163,00	93.906,00
25.	Čačinci	1.850.558,00	697.658,00
26.	Čađavica	1.638.098,00	4.653.706,00
27.	Davor	256.056,00	7.408.437,00
28.	Draganić	587.213,00	566.479,00
29.	Đurmanec	378.813,00	5.358.657,00
30.	Garčin	3.071.400,00	3.692.918,00
31.	Goričan	614.681,00	6.173.518,00
32.	Gornji Kneginec	945.760,00	10.292.596,00
33.	Gračišće	850.779,00	9.283.516,00
34.	Gradina	20.682.578,00	11.956.389,00
35.	Jakovlje	954.941,00	2.552.872,00
36.	Jasenice	2.393.042,00	4.991.909,00
37.	Jelsa	6.140.689,00	6.984.798,00
38.	Kloštar Podravski	930.899,00	6.157.187,00
39.	Kolan	3.725.904,00	3.738.034,00
40.	Konjščina	1.363.526,00	3.938.406,00
41.	Koška	1.203.678,00	288.096,00
42.	Kotoriba	1.926.225,00	8.210.717,00
43.	Kula Norinska	11.166.138,00	793.443,00

Redni broj	Lokalna jedinica	Potraživanja	Obveze
	1	2	3
44.	Lastovo	667.921,00	529.786,00
45.	Legrad	1.084.279,00	3.545.610,00
46.	Lukač	691.387,00	55.660,00
47.	Lumbarda	1.120.114,00	230.237,00
48.	Malinska-Dubašnica	6.487.905,00	6.909.488,00
49.	Nova Rača	5.595.569,00	2.377.026,00
50.	Novi Golubovec	330.735,00	609.602,00
51.	Okučani	3.148.821,00	200.942,00
52.	Omišalj	4.244.806,00	6.282.151,00
53.	Orehovica	200.512,00	372.804,00
54.	Perušić	3.972.179,00	6.618.949,00
55.	Piće	394.883,00	3.343.843,00
56.	Plitvička Jezera	4.653.932,00	6.012.254,00
57.	Podcrkavlje	680.648,00	726.220,00
58.	Povljana	4.846.814,00	3.073.427,00
59.	Privlaka	2.932.257,00	668.856,00
60.	Punitovci	488.028,00	3.114.840,00
61.	Rasinja	2.473.789,00	2.152.935,00
62.	Rešetari	2.050.182,00	18.259.693,00
63.	Rovišće	984.326,00	2.168.662,00
64.	Ružić	164.950,00	601.343,00
65.	Sokolovac	409.984,00	1.566.987,00
66.	Staro Petrovo Selo	3.963.777,00	2.788.757,00
67.	Škabrnja	1.444.754,00	2.469.763,00
68.	Udbina	2.688.323,00	1.876.082,00
69.	Viškovo	4.464.479,00	27.077.337,00
70.	Vladislavci	1.855.174,00	700.167,00
Ukupno (18. – 70.)		134.782.690,00	214.289.127,00
Sveukupno (1. – 70.)		258.560.946,00	428.888.943,00

Prilog 5

Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošloj reviziji

Redni broj	Lokalna jedinica	Broj naloga i preporuka iz prošlih revizija	Status naloga i preporuka				
			provedeno	nije provedeno	u postupku provedbe	djelomično provedeno	nije primjenjivo
	1	2	3	4	5	6	7
Gradovi:							
1.	Drniš	6	5	0	0	1	0
2.	Dugo Selo	3	3	0	0	0	0
3.	Grubišno Polje	1	1	0	0	0	0
4.	Hvar	2	1	1	0	0	0
5.	Knin	9	6	1	0	1	1
6.	Lipik	3	3	0	0	0	0
7.	Novi Marof	6	3	1	0	1	1
8.	Novigrad – Cittanova	5	3	1	0	0	1
9.	Ogulin	3	1	0	2	0	0
10.	Otok	1	0	0	0	0	1
11.	Pakrac	2	2	0	0	0	0
12.	Pleternica	3	1	0	0	1	1
13.	Sinj	5	4	1	0	0	0
14.	Supetar	10	8	0	0	2	0
15.	Sveta Nedelja	0	0	0	0	0	0
16.	Sveti Ivan Zelina	1	1	0	0	0	0
17.	Zaprešić	3	3	0	0	0	0
Ukupno (1. – 17.)		63	45	5	2	6	5
Općine:							
18.	Belica	8	5	1	0	1	1
19.	Beretinac	7	5	1	0	0	1
20.	Bošnjaci	3	3	0	0	0	0
21.	Breznički Hum	11	5	1	0	2	3
22.	Budinščina	11	8	1	1	1	0
23.	Cetingrad	10	3	4	0	2	1
24.	Civljane	5	1	1	0	0	3
25.	Čačinci	5	4	0	1	0	0
26.	Čađavica	4	4	0	0	0	0
27.	Davor	6	5	1	0	0	0
28.	Draganić	6	4	1	0	1	0
29.	Đurmanec	4	4	0	0	0	0
30.	Garčin	11	8	2	0	1	0
31.	Goričan	19	13	1	0	1	4
32.	Gornji Kneginec	8	7	0	0	0	1
33.	Gračišće	13	10	3	0	0	0
34.	Gradina	21	4	15	0	1	1
35.	Jakovlje	3	3	0	0	0	0
36.	Jasenice	3	1	0	0	1	1
37.	Jelsa	3	2	0	0	1	0
38.	Kloštar Podravski	30	7	16	0	6	1
39.	Kolan	15	4	5	0	3	3
40.	Konjščina	9	6	2	1	0	0
41.	Koška	3	2	0	0	0	1
42.	Kotoriba	9	9	0	0	0	0
43.	Kula Norinska	7	5	1	0	0	1
44.	Lastovo	8	6	1	0	1	0

Redni broj	Lokalna jedinica	Broj naloga i preporuka iz prošlih revizija	Status naloga i preporuka				
			provedeno	nije provedeno	u postupku provedbe	djelomično provedeno	nije primjenjivo
	1	2	3	4	5	6	7
45.	Legrad	4	3	1	0	0	0
46.	Lukač	2	2	0	0	0	0
47.	Lumbarda	14	10	1	0	2	1
48.	Malinska-Dubašnica	6	2	4	0	0	0
49.	Nova Rača	16	14	2	0	0	0
50.	Novi Golubovec	8	4	2	0	2	0
51.	Okučani	8	8	0	0	0	0
52.	Omišalj	13	11	0	0	1	1
53.	Orehovica	5	4	0	0	0	1
54.	Perušić	10	8	1	0	1	0
55.	Pižan	17	11	1	0	3	2
56.	Plitvička Jezera	16	11	2	0	0	3
57.	Podcrkavlje	10	8	0	1	1	0
58.	Povljana	5	2	2	0	1	0
59.	Privlaka	10	9	1	0	0	0
60.	Punitovci	9	6	2	0	0	1
61.	Rasinja	21	16	2	1	1	1
62.	Rešetari	8	6	2	0	0	0
63.	Rovišće	12	11	1	0	0	0
64.	Ružić	5	3	0	1	0	1
65.	Sokolovac	7	2	4	0	1	0
66.	Staro Petrovo Selo	16	15	0	1	0	0
67.	Škabrnja	20	7	5	0	7	1
68.	Udbina	6	6	0	0	0	0
69.	Viškovo	6	5	0	0	1	0
70.	Vladislavci	3	2	0	0	0	1
Ukupno (18. - 70.)		499	324	90	7	43	35
Sveukupno (1. - 70.)		562	369	95	9	49	40